

LAISVĖ

LIETUVIŲ DIENA

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien, apskaitant nedėdientis.

Visų Šalių Darbininkai, vienykite! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 183.

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Ketvergias, Rugpiūčio (Aug.), 2 d., 1923.

Pavienio numerio kaina 4 c. Metai XIII, Dien. V.

MINKŠTŲJŲ KASYKLŲ SAVININKAI SIULOSI PRISTATYTI ANGLIŠKŲ LAIKE GRĖSIAMO STREIKO KIETŲJŲ KASYKLŲ MAINIERIŲ

Washingtonas. — Grėsia streikas darbininkų kietosios anglies kasyklų. Jeigu darbdaviai nepripažins unijos ir taip vadinamos "check-off" sistemos, tai streikas prasidės nuo rugsėjo 1 d.

Minkštųjų anglies kasyklų savininkai mato sau progą pasipelninti iš streiko. Jie atsuntė savo atstovus į Washingtoną, kad pasikalbėtų su Jungtinių Valstijų Anglies Komisija. Užtikrina komisijai, kad laike

streiko jie galės pristatyti minkštosios anglies kiek tik reikia vietoj kietosios.

Kontraktas minkštųjų kasyklų mainierių su darbdaviais baigiasi birželio 1 d. 1924 m.

Jeigu darbininkai minkštosios anglies kasyklų būtų susipratę, tai turėtų išeiti į streiką drauge su kietųjų kasyklų darbininkais. Jeigu jie to nepadarys, reikiša streiklaužiaus prieš kietosios anglies mainierius.

Conn. Konferencija delei "Progresyvio Politinio Veikimo"

New Haven, Conn. — Kai kurios darbo unijos rengiasi šaukti konferenciją delei "progresyvio politinio veikimo" Connecticut valstijos rugsėjo 10 d. "Socialistai" nori prisiplakti prie tų unijų ir vaidinti, jei bus galima, vadaujama rolę konferencijoje.

Gubernatorius Vežasi Automobilu Du Žmogžudžius į Vakacijas

Columbus, O.—Ohio valstijos gubernatorius Donahay, važiuodamas į vakacijas (dykaiškį) į Kanadą, pasiėmė du žmogžudžius, nužudžius visam amžiui kalėjimo. Žmogžudžių vardai — Earl Jennings ir Zipriani. Juodu buvo iš kalėjimo paimti dėl darbo apie gubernatoriaus namus. Išdirbo kelis mėnesius ir įgijo gubernatoriaus pasitikėjimą. Gubernatorius išvažiavo 2 savaitėm vakacijai su jais. Važiuoja automobiliu į Kanados girias.

Nušovė Jaunutę Nuotaką

Port Perry, Pa. — Patriek'as Coyne policijai pripažino nušovęs savo pačią 18 metų amžiaus, su kuria apsidė tik kelios savaitės atgal. Nužudęs ją, jis nuėjo į savo darbą prie gelžkelio. Bet taip buvo susikrimtęs ir susierzinęs, jog nepastebėjo ateinančio traukinio, kurs jam ir nupiovė abidvi kojas. Žmogžudys dabar guli Pittsburgho ligoninėje. Sakoma, kad išgyvs. Tuomet bus teisiamas už pirmo laipsnio žmogžudystę. Jam grėšia mirtis elektros kėdėje.

Lozanna. — Amerikos atstovas Grew'as varo derybas su Turkijos atstovu Ismet Paša delei padarymo prekybos sutarties tarp tų dviejų šalių.

Uždrausta Francuzijoj Skirti Juodukus nuo Baltųjų

Paryžius. — Čia vieši tūkstančiai turtingų amerikonių. Paryžiuje yra desėtkai tūkstančių juodukų iš Afrikos ir Amerikos. Iki paskutinio laiko Paryžiaus viešbučiuose, valgyklose, teatruose ir kitose panašiose vietose juodukai nebuvo skiriami nuo baltųjų. Jie galėdavo visur sykiu ir be skirtumo būti su baltaisiais. Bet baltieji amerikoniai kas kart vis labiau pradėjo protestuoti prieš tokią tvarką ir reikalauti, kad juodukai nebūtų leidžiami į tuos pačius viešbučius, valgyklas ir tt. kartu su baltaisiais. Kai kurie teatrai, viešbučiai ir valgyklos, pataikaudami turčiams amerikonomams, pradėjo neįleisti juodukų. Prieš tokių juodukų niekinimą ėmė protestuoti daugelis francūzių; užprotestavo ir pats Francūzijos parlamentas. Pagaliau, ir Francūzų užsienio reikalų ministeris išleido įsakymą, griežtai draudžiantį viešose vietose ir užieigose daryti skirtumą tarp juodukų ir baltųjų.

Francūzų vyriausybė turi gerintis juodukams. Francūzija, mat, turi Afrikoj didelių kolonijų, kurios apgyventos juodukų. Jinai nori įgyti jų pritarimo. Iš jų jinai renka milijoninę kareivių armiją.

MAŽAI ITALŲ SERGA VEŽIU

Roma. — Italijos sveikatos direktorius, dr. Lutrario, praneša, kad gyventojai Italijos mažiau serga vežiu, negu kokios kitos šalies Vakarų Europoj.

Yra mokslininku, kurie tvirtina, jog vežio liga dažnai paeinanti nuo perdidelio valgomos mėsos ir šiaip "civilizuotų", išdelikatintų valgių.

Milžiniška didžiūma Italijos gyventojų iš priežasties neturto yra priversti maitintis paprasčiausiais, pigiausiais valgiais: duona, daržovėmis, įvairiais žalėsiais.

Francūzai — Dideli Rūkytojai.

Parvžius. — Per 12 paskutinių mėnesių francūzai surūkė 8,000 milijonų papirusu ir 330 milijonų cigarų.

BEZDŽIONĖ ATSUKO GAZĄ

New Yorkas. — Juodukė Evelyn Sutton, 64 Riverside Drive, laikė bezdžionę. Po pietų juodukė atsigulė pamiegoti. Bezdžionė atsuko pečiaus gazą. Mat, ji buvo išsiūrėjusi, kad taip daro jos šeimininkė. Kai mynai suodė gazą, išlaužė duris ir rado juodukę jau pusgyvę. Jinai nugabenta į

ligoninę ir būsianti visai atgaivinta. Kuomet durys liko išlaužtos, tai rado bezdžionę begulincią prie durų, prikišusią nosį prie plyšio tarp durų ir slenkščio. Tuo būdu bezdžionė gaudė tyrą orą, einantį pro plyšį. Jinai sąmoningai ar nesąmoningai pati gelbėjosi nuo mirties.

LIETUVOS ŽINIOS

Meilės Aukos.

Pyragai, Panevėžio apskrityje. — Birželio 19 d. saulei leidžiantis sykiu su ja užgeso ir dvi jaunos kits kitą mylinčios gyvastis — Povilas Bočiulis (25 metų) ir Adelė Augustauskaitė (17 metų), abu Pyragių kaimo. Vėlionis P. B. pats savo rankomis nutraukė savo ir savo meilužės gyvybės siūlą, nušaudamas ją ir pats nušaudamas. Priežastis to — pastojimas jiems skersai meilės kelio juodosios jėgos, dievobaimingos vėlionės Adelės motinos, kuri, primedama vėlioniu bedieviškumą, visomis jėgomis kliudė jųdviejų meilei ir apsiavedimui.

Siauliškiai Bėdavoja dėl Mokesčių.

Šįmet nejudomasis turtas apdėtas dideliais mokesčiais, dėl ko žmonės labai nerimauja. Moka mokesčius ir tie, kas negali uždirbti. Ir blogai sutvarkytas mokesčių priėmimas, grumdosi žmonės, vargsta po kelias dienas, kol užsimoka. Taip aš turėjau gaišti dvi dienas, išstovint nuo pat ryto iki uždarymo banko, ir vos-nos užmokėjau ir tai su kity pagalba. Argi jau negalima to sutvarkyti taip, kad žmonės per valandos arba dviejų laiką galėtų tai atlikti?

Siauliškis.

"Ubagai" siauliuose. "Ubagai" niekas nesirūpina, o jų siauliuose yra be galo įvairiausių: vieni "koliekomis" kojomis, kiti be rankų, tretai pasistatę "abrodus", kaip "pustelninkai", maldauja visomis kertėmis.

Miesto Butų Nuomininkų Sąjungos Susirinkimas.

Birželio 20 d. Klaipėdoje dalyvaujant atstovams iš Smalininkų, Rusnės ir Priekulės, buvo Klaipėdos miesto butų nuomininkų sąjungos susirinkimas. Dalyvavo apie 3000 žmonių (2000 vyrų ir 1000 moterų). Buvo svarstoma butų brangumo klausimas.

Susirinkimo išrinkta 9 narių komisija, kuriai pavesta susinešti tuo reikalu su krašto direktorija. Būtinai nuomai pavijus prieškarinės kainos, o uždarbiui vos 30% prieškarinio dydžio, butų nuomininkai neištes butus samdytis.

Kauno Miesto Darbo Birža.

Nuo 1923 metų sausio mėnesio 1 d. iki liepos mėn. 1 d. Darbo Biržoje užregistruotas ieškančių darbo 1236 žmonės — vyrų 309, moterų 927. Pareikalauta darbininkų 1255, iš jų vyrų 182, moterų 1073. Nemažas nuosimtis vyrų nesutiko registruotis, nes nepasitaikydavo atitinkamo darbo.

ZUVO 100 VOKIEČIŲ GELŽKELIO NELAIMEJE

Berlynas. — Susidūrus Hamburgo ir Miuncheno greitiesiems traukiniams, užmušta 100 važiuosiuju; sužeista 34, jų tarpe ir dvi amerikietės. Nelaimė įvyko ties Kreiensen'u.

N. J. VALSTIJOS GATVEKARIŲ STREIKAS

Newark, N. J. — New Jersey's valstijos gatvekarių ir šiaip elektrinių traukinių darbininkai milžiniška balsų didžiūma nutarė išeiti į streiką. Mat, kompanija nesutiko pakelti jiems algas. Tokių darbininkų N. J. valstijoje yra 6,300. Streikas jau prasidėjo.

Chicagos Gatvekarių Darbininkai Nubalsavo Streikuoti

Chicago. — Darbininkai ir tarnautojai Chicagos gatvekarių ir oro gelžkelių (eleveiterių) nubalsavo eiti į streiką. Mat, kompanijos atmetė darbininkų reikalavimą — atsiskakė pridėti jiems uždarbio 10 iki 45 centų valandai.

Bezdzionės Skambino Bažnyčios Varpus

Jos Buvo Pirktos delei Atjauninimo Dvieju Seniu.

Neapolis, Italija. — Du turtingi seni italai buvo nusipirkę dvi vyriškas bezdzionės. Laukė, kada iš Parvžiaus atvažiuos profesorius Voronoff'as ir įdės jiems lytines bezdzionių liaukas (glandsus, giles), ir tuo būdu padarys juos vėl jaunais. Tuo tarpu bezdzionės kažin kaip ištriko iš kletkos ir pabėgo į varpinyčią vienos bažnyčios. Žmonės sukruto iš vytytis. Bezdzionės įsikibę į varpų virves ir ėmė lipti augštin. Varpai pradėjo nesavais balsais žvangėti. Prietaringiems žmonėm įvarė daug išgąščio. Bezdzionės, pagaliau, liko suimtos.

30,000 Piliiečių Mokinas Karinio Amato.

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų kongreso yra paskirta \$2,000,000 delei karinio piliiečių lavinimo per dvi savaites šią vasarą. Į karinio muštro stovyklas suvažiuo 30,000 jaunų vyrų, butų nuomininkai neištes butus samdytis.

PALEISTUVIS KUNIGAS STAIGA MIRĖ VIESBUTYJE

Krito Negyvas, Besirengdamas Gulti su Mergina. — Minneapolis. — Norvegų protestonų bažnyčios klebonas iš Superior, Wis., pabėgęs iš Minneapolis su 18 metų mergina Ruta Williams'ute, ir nusišamdė su ja vieną kambarį viename iš vietinių

PRASIDĖJO VARŠUVOJ VISUOTINAS STREIKAS

Varšuva. — Visos darbo unijos paskelbė generalų streiką. Reikalauja, kad darbininkam būtų nustatyta, kiek būtina algos jiem turi būt mokama; taip pat reikalauja, kad jiem būtų kas savaitė pridėdama tiek

markių, kiek nupuola pati lenkų markė.

Tuos reikalavimus darbininkai jau senai kaip stato valdžiai. Bet kad valdžia su jais nesiskaitė, tai organizuoti darbininkai, pagaliau buvo priversti paskelbt visotiną streiką.

NUSOVĖ PAČIĄ LAIKIUSIĄ KUDIČI RANKOSE

West Orange, N. J. — Italas Alfonso Uzzi šovė iš revolverio į savo pačią Rosanną, kuri rankose laikė vieno mėnesio kūdikį. Rosannos sesuo ūmai ištraukė kūdikį Rosannai iš rankų. Vyras tuomet suvarė dar 4 kulkas Rosannai į krūtine. Nuvežta į ligoninę, jinai mirė.

Žmogžudys bėgdamas papuolė tiesiog į glėbį policininkui, stovėjusiam ant gatvės kampo.

Uzzi pykosi su savo pačią ir per paskutinius 8 mėnesius skyrium gyveno.

Bachmetjev'as Vėl Pranašauja Sovietam Galą

Williamstown, Mass. — Vietiniame Politikos Institute kalbėjo B. A. Bachmetjev'as, buvęs Kerenski'o valdžios ambasadorius Amerikoje. Jis pranašavo, būk Rusijos valstiečiai nuversią Sovietų valdžią.

Abie Bachmetjevo pranašystes galima pasakyti, anot rusų patarlės: šunvtis loja, o vėjas lojima nešioja.

DEGTINĖ LAIDOTUVIŲ VEŽIME.

Media, Pa. — Policija suėmė dikėiai degtinės, kuri buvo vežama baltame laidotuviu vežime. Degtinė esanti verta \$3,000. Vežėjas areštuotas ir pastatytas po \$1,500 kaucija.

UŽDARINĖJA SALIUNUS

New Haven, Conn. — Miesto vyriausybė galutinai uždarė visas viešas smukles, arba salionus. — Šioje "blai-vybės" gadynėje, kaip žinoma, salionai šinkuoja degtinę ir vėją, nieko nemo-kėdami už "laisnių" (leidimą).

ŽINIŲ ŽINELĖS

Naujuoju Sovietų Rusijos atstovu Italijoje paskirtas žurnalistas Jordanskis.

St. Louis, Mo. — Nedėdientio laida "Post Dispatch" ir "Globe Democrat" kaštuosiant 10 centų. Penkiais centais laikraščiai sakosi negalį išsiversti.

Britanijoje šiuomi tarpų yra milijonas bedarbių.

Meksikos valdžia pripažino Amerikos piliiečių "rus" (akeijas) įvairiose kompanijose Meksikoje.

Nori Numušti Užorganizuotiem Audejam.

Raleigh, N. Carolina. — Autimo ir verplimo fabriku savininkai ketina numušti mokesnį savo darbininkam, nepriklausantiem jokiai unijai.

Per Vieną Dieną Zuvo 36 Žmonės ant Gelžkelių Amerikoje.

Washingtonas. — Pereitą nedėdientį įvairiose gelžkeliu nelaimėse Amerikoje buvo užmušta 36 žmonės ir sužeista 13.

Ileisį Visus Ateivius į Argentina.

Buenos Aires. — Argentinos seimui (kongresui) paduota sumanymas priimti visus atkeliaujančius ateivius, nevaržant jų skaičiaus, bile tik būtų sveikti žmonės.

Bukareštas. — Eina gandai, kad Rumunija galėsianti susivienyti su Lenkija; tuomet, girdi, Rumunų karalius Ferdinandas būtų ir Lenkų karalium.

Londonas. — Per eksploziją vienoj Yorkshire'o anglies kasykloj (Anglijoje) užmušta 27 darbininkai.

Baltimore, Md. — Per smarkius lietus istvino Patapco upė; nunešė tiltus ir daugelį namų. Padarė lietus dolerių nuostolų.

Calgary, Kanada. — Prišniogo daug sniego Calgary apygardose. Sniegas sudarė dikėiai javų.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 8878.

Weekly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Šeštis mėnesiai — \$1.50. Kitoje šalyje: metams \$3.00; pusei — \$4.00. Brooklyn per paštą siunčiant metams \$3.00; pusei metų — \$4.00.

LIUOSNORIAI VAŽIUOJA KATORGON

Dalis Rusijos gyventojų, nusigandus bolševikų tvarkos, bėgo užsienin. Žinoma, paprasti darbo žmonės nebūtų bolševikų bijoję, bet juos, buržuazija įbaugino, todėl jie ir išbėgo. Dabar dalis tų pabėgėlių susiprato ir grįžta atgal, bet dalis bijo grįžti ir užsieniuose kankinasi.

Dabar šita proga naudojami visokie agentai, visokios firmos. Iš Konstantinopolio praneša, kad ten dabar darbuojasi tulas kanadietis, kuris renka pabėgėlių tarpe tuos, kurie nori dirbti ant ūkių, o paskui gauti nuo valdžios žemės ir tapti ūkininkais. Tokiems darbininkams žada užlaikymą ir po 20 dolerių ir mėnesį algos. Jų moterims nežada darbo. Pervėzimas iš Turkijos Kanadon skaitysis pačių darbininkų, tai yra, dabar juos parves, bet paskui jie turės tą skolą atiduoti.

Ir štai, kaip tik tas agentas pasirodė, tuojais į dvi dienas jau užsirašė apie 400 tokių darbininkų, kurių tarpe yra nemažai ir su šeimynomis. Agentas žada paminti apie 1,500 darbininkų.

Dabar pažūrėkime, kokia padėtis bus šitų darbininkų. Jie liuosnoriai važiuoja katorgon. Juk dabar Kanadoje niekas nedirba už 20 dolerių ir mėnesį; vietos darbininkai reikalauja trigubai daugiau — po 60 ir 70 dolerių mėnesį. Tuo tarpu atvežtieji dirbs po 20 dolerių. Tarkauk darbininkų sukels didžiausią neapykaną vežtuosius ir juos pradės persekioti.

Šis dalykas — atvežtieji įšys į tokias skolas, kurias negalės išmokėti. Juk atvežimas vieno žmogaus iš Turkijos Kanadon būna apie tris šimtus dolerių. Jeigu darbininkas atvažiuos su šeimyna, kuri negalės dirbti, ją reikės užlaikyti, tai ne tik kad jis iš skolų ne išsikapstys, bet ir šeimynos neišlaikys. Tuo būdu jis pasiliks kompanijos arba fermerio buožės amžinu vergu. Kompanijos ir visokie jų agentai iš to turės didžiausius pelnus.

Štai prie ko privedė juos nesusipratimas. Bėgo iš Rusijos, o dabar reikia liuosu noru važiuoti katorgon ir ten vargti.

Blogi Dalykai

Amerikos patriotai dejuoja, kad reikiams blogi dalykai, nes negalima gauti jaunų vyrų į kariuomenę. Šiomet, jei kaip, trūksia 50 tūkstančių kareivių. Valdžia galvoja, kaip čia išrisus šį klausimą — kaip daugiau pritraukti jaunų vyrų kariuomenėn. Ir štai, ji prisiminė žmonių patarę — jeigu velnias negali ką nors atlikti, tai pasamdo bobą, kuri tą dalyką atlieka. Ir prisiminus šitą patarę, tuojais griebėsi darbo — pradėjo įieškoti jaunų, dalių merginų, kurios apsiimtų gaudyti vyrus kariuomenėn.

Reikia pasakyti, kad pirmiau Amerikos valdžia neturėjo jokio vargo su gavimu vyrų kariuomenėn, bet dabar dejuoja. Galimas daiktas, kad už metų-kitų ir visai negalės gauti. Tuomet prisieis prievarta imti. O juk prievarta paimtas kareivis niekad nebus toks ištikimas kapitalistų tarnas, kaip liuosnoriai gautas. Tarpe prievarta paimtų kareivių greičiau pradės platintis ir bolševizmas. Tą gerai permato ir valdžia, todėl ji ir griebiasi visokių būdų, kad tik išvengs prievartos, kad tik daugiau gaus liuosnorių.

Bet šiame klausime vargiai gelbės ir bobą, ant kurios valdžia deda viltį...

Visi laikraščiai rašo, kad automobilių karalius Fordas šiomis dienomis šventė 60 metų sukaktuves.

Taip, Fordas jaunystėje buvo biednas žmogelis. Bet dabar sulaukęs 60 metų amžiaus, jau turi 750 milijonų dolerių. Taigi, nuo užgimimo dienos iki šiam laikui, jis tarsi „susitaupinęs“ po 12 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

Ar tai ne „pavyzdingas“ žmogus?

Bet kiek susitaupinio tie darbininkai, kurie visą laiką pas jį dirbo ir tebedirba ir kurie dabar turi jau po 60 metų?

Apie tai kai patys jį darbininkai atsako...

APŽVALGA

SIDABRINIS KLERNETAS.

Folsomo kalėjime, Californijoje, visam amžiu užde- rytas Mooney draugas Warren Billings. Jeigu teisme jisai būtų bent puse lūpu prasitaręs prieš Mooney, jį beregint būtų paliosavę. Neseniai tūli žmonės perare kolektą ir už surinktas auksas nupirko Billings'ui klernetą, kad jisai ramiau galėtų praleist laiką Folsomo kalėjime. Žinoma, tai yra graži dovana. Bet — klausia „Liberator“ —

„Nejaugi tai visa, ką mes galim padaryti naudai politinių kalinių?“

„Garsusis Gomperso gizelis McCarthy, kuris padėjo pasodinti Mooney ir Billings'ą kalėjimui, galutinai susikompromitavo, nes paaiškėjo, kad jisai gavo nuo dardavių \$10,000, kaip kyšį. Kitas unijū biurokratas Broulett tapo prašafintas iš San Francisco Darbininkų Tarybos už tai, kad padėjo suorganizuoti suokalbią.“

Bet šimtai panašių tipų dar valdo Am. Darbo Federaciją. Ir tiktai todėl Amerikoje nėra visuotinio streiko ir tiktai todėl politiniai kaliniai nepaliosuojama.

PARAZITISKAS ŪKININKAVIMAS.

Lietuvos buržuazijos valdai giriasi, kad jie moka kareivių del... Fošo.

LIETUVOS SOCIAL-DEMOKRATŲ PARTIJA

Dabartinėji Lietuvos Social-Demokratų Partija, arba sutrumpintai LS-DP, manė, kad jos pradžia reikia įieškoti 90-tuosiuose metuose. Tiesa, dabartinės LS-DP pradžia tais metais galima rasti, tik ją reikia ne taip įieškoti, kaip kiti mano.

1896 metais Lietuvoje įsikuria Lietuviškoji Social-Demokratų Partija, vėliau ji pasivadina Lietuvių Social-Demokratų Partija, pagaliau, Lietuvos Social-Demokratų Partija. Bet toji partija, kaip s. d. partija, išnyko vokiečių okupacijos metu. Dabartinė ji LS-DP atsirado tik 1919 metais. Ji atsirado iš likusių senosios, iš tų žmonių, kurie jau seniai buvo išsivadę social-demokratijos mokslo. Tiesa, jau ir 90-tais metais buvo dabartinės LS-DP pradžia. Tarp pirmųjų LS-DP narių buvo ir tokie, kuriems rūpėjo darbas tarp darbininkų, ir tokie, kurie labiau rūpinosi „lietuviškais“ klausimais. Šie paslaptieji ir LS-DP programą įneša Lietuvos nepriklausomybę, kad atsistatytų nuo Lenkijos social-patriotai, kurie tame laike skelbė Lenkijos nepriklausomybę. Girdi, jei Lietuva bus nepriklausoma, tai ir darbininkai bus geriau. Bet kodėl geriau, taip ir nesakė. Metams praslinkus, nepriklausomybė iš programos buvo išmesta, ir paskui liki pat 1905 metų revoliucijos LS-DP programoj buvo vien federacija. Nepriklausomybės šalininkai aiškino federaciją esant pereinamąja forma prie nepriklausomybės.

Už 1905 metų patriotai LS-DP eilėse mokano, kad biudžete galą suvest su galu be deficito. Bet kaip? Jie parazitų būdu cikvoja Lietuvos miškus. Tuo žvilgsniu jie nei kiek nesiskiria nuo želigovskininkų, vi spataujančių Vilnijoj. Tėlo Kauno laikraščio pranešimu,

„Valdžia nutarė parduoti už kelius metus pirmyn jau iškirto miško net už 42½ milijonų litų. Iš to susidaro ketvirta dalis visų valstybės pajamų.“

Krikščionių demokratų partija visom keturiom pritari miškų naikinimui. O kadangi liaudininkai suėjo koalicijon su krikščionimis, tai jie ir šiame dalyke priešinties negalės.

Miško departamento direktorius St. Bilevičius „Lietuvos ūkio“ No. 4 raše, kad Kretingos ir Kazlų urėdijose jau dabar reikia kirsti 1926 metų biržes. Tasai pats Bilevičius prieina prie išvados, kad Lietuva gyvena —

„Ne iš prieauglio, bet iš paties miško kapitalo, kuris kasmet mažinasi.“

Apie naujų miškų auginimą, prie dabartinės tvarkos, negalima nei mįslyt. Šalis skubiai eina prie miškų bado. Bet kur tap ir neis! Juk reikia užlaikyti 80,000 Fošo.

Dabartinėji Lietuvos Social-Demokratų Partija, arba sutrumpintai LS-DP, manė, kad jos pradžia reikia įieškoti 90-tuosiuose metuose. Tiesa, dabartinės LS-DP pradžia tais metais galima rasti, tik ją reikia ne taip įieškoti, kaip kiti mano.

1896 metais Lietuvoje įsikuria Lietuviškoji Social-Demokratų Partija, vėliau ji pasivadina Lietuvių Social-Demokratų Partija, pagaliau, Lietuvos Social-Demokratų Partija. Bet toji partija, kaip s. d. partija, išnyko vokiečių okupacijos metu. Dabartinė ji LS-DP atsirado tik 1919 metais. Ji atsirado iš likusių senosios, iš tų žmonių, kurie jau seniai buvo išsivadę social-demokratijos mokslo. Tiesa, jau ir 90-tais metais buvo dabartinės LS-DP pradžia. Tarp pirmųjų LS-DP narių buvo ir tokie, kuriems rūpėjo darbas tarp darbininkų, ir tokie, kurie labiau rūpinosi „lietuviškais“ klausimais. Šie paslaptieji ir LS-DP programą įneša Lietuvos nepriklausomybę, kad atsistatytų nuo Lenkijos social-patriotai, kurie tame laike skelbė Lenkijos nepriklausomybę. Girdi, jei Lietuva bus nepriklausoma, tai ir darbininkai bus geriau. Bet kodėl geriau, taip ir nesakė. Metams praslinkus, nepriklausomybė iš programos buvo išmesta, ir paskui liki pat 1905 metų revoliucijos LS-DP programoj buvo vien federacija. Nepriklausomybės šalininkai aiškino federaciją esant pereinamąja forma prie nepriklausomybės.

Už 1905 metų patriotai LS-DP eilėse mokano, kad biudžete galą suvest su galu be deficito. Bet kaip? Jie parazitų būdu cikvoja Lietuvos miškus. Tuo žvilgsniu jie nei kiek nesiskiria nuo želigovskininkų, vi spataujančių Vilnijoj. Tėlo Kauno laikraščio pranešimu,

„Valdžia nutarė parduoti už kelius metus pirmyn jau iškirto miško net už 42½ milijonų litų. Iš to susidaro ketvirta dalis visų valstybės pajamų.“

Krikščionių demokratų partija visom keturiom pritari miškų naikinimui. O kadangi liaudininkai suėjo koalicijon su krikščionimis, tai jie ir šiame dalyke priešinties negalės.

Miško departamento direktorius St. Bilevičius „Lietuvos ūkio“ No. 4 raše, kad Kretingos ir Kazlų urėdijose jau dabar reikia kirsti 1926 metų biržes. Tasai pats Bilevičius prieina prie išvados, kad Lietuva gyvena —

„Ne iš prieauglio, bet iš paties miško kapitalo, kuris kasmet mažinasi.“

vių social-patriotai išpradžiū jokios įtakos darbininkuose neturėjo, ir užtai tik pavieni ju, be darbininkų, ejo į tautinę draugijas, kad po priedanga „draugijos del karo nukentėjusių šelpit“ daryt didelę tautinę politiką. Gal jie tikėjosi už savo patriotinius žygius susilaukti nuo caro kokių nors malonybių, arba karštą Mikėš aciu už pagelbą kare. Carui nepasisekė. Vokiečiai išpėrė jam kailį. Jį pergalejo kaizeris. Vokiecijos kariuomenė užėmė visą Lietuvą. Kaizerio geležinė kumščia pasirodė gudresnė, kaip caro žandaras. Kaizeris pradėjo kokėtuot su lietuvių buržuazija, davė jai visokius pažadėjimus, reikalavo už tai, kad ji ramiai tupėtų, garbintų kaizerį ir neardytų užfrončio. Tuomet kaizeris tikėjosi geriau sumušti savo priešius, — o paskui bus galima atsiimti visus pažadėjimus ir padaryti iš Lietuvos savo koloniją. Rusijos revoliucija šiek-tiek išgąsdino kaizerį, ir jis dar daugiau prižadėjimų davė, — net prižadėjo „nepriklausomą“ Lietuvą sudaryti, bet... kaip Prūsų provinciją. Lietuvos buržuazija džiaugėsi, garbino kaizerį, — o mūsų social-patriotai straksėjo apie buržius, apie jų organizacijas, tenkinosi trupiniais nuo jų stalo, ir kartu rėmė... kaizerio politiką Lietuvoje. Net kaizerinių socialistų vardą gavo.

„Buvo tarpas, kada social-patriotams net pasisekė daly darbininkų įtraukti į savo kėlpas, kad ir jie rentų okupantų politiką Lietuvoje. Bet 1918 metais darbininkai atsimita nuo savo vadų social-patriotų, ir Kaibrai, Janulaitis ir kiti pasilieka patys vien.

1918 metais pradeda organizuotis Lietuvos buožių valdžia. Ja organizuoja buržuazinės partijos. Social-patriotai irgi įeina į valdžią. Kada Vilnius perėjo į Sovietų rankas ir buržuazinė Lietuvos valdžia persikėlė į Kauną, social-patriotai (Biržiška, Janulaitis) dezertuoja iš valdžios ir pasilieka Vilniuj.

Janulaitis pradeda kalbėt, kad jis dabar nepripažįstas Kauno valdžios, nes ji be spėkė ir net nežinia ar ji yra, ir pripažįsta Sovietų valdžią de facto, nes spēka jos pusėj. Diek laiko vėliau Smetona sudaro koalicinę valdžią, į kurią įeina s. d. Kairys ir Paknys. 1918 metais Lietuvos valdžioj Janulaitis ir Paknys dalyvavo, kaip pavieni asmens; dabar 1919 metais Kairys ir Paknys jau dalyvauja, kaip LS-DP atstovai.

Is kur gi vėl atsirado toji partija? Jau 1918 metų gale ir 1919 metų-pradžioj Vilniuj iš LS-DP pasiliko tik saujelė. Iš tos saujelės dauguma prie Sovietų valdžios pasivadino komunistais (nors jais ir nebuvo), o kiti išsiblašė pavieniais, kaip bepartviai. Tie pavieni tai buvo saujelė nesusiariusių tarp savęs social-patriotų inteligentų. Kadangi vilniškiai išsivadėjo s. d. vardo, tai tie, kurie buvo Kaune, priėmė jau LS-DP vardą, ir Kairys su Pakniu, tuo būdu, atstovavo naują partiją su senu vardu, nors Kairio ir Paknio partijoj tuo metu narių kaip ir nebuvo.

Nors „partija“ buvo nau-

ja, bet social-patriotinė dvasia sena.

Kada susidarė Pustrečišis Internacionalas, naujoji LS-DP pasisakė kaip jo šalininkė, nors ištikrųjų LS-DP labiau priderėjo vieta Antrajam Internacionale. Dalykas tame, kad Pustrečišis Internacionalas iki paskutinių laikų nepripažino dalyvavimą buržuazinėj valdžioj, kuomet LS-DP atstovai 1919 metais dalyvavo Smetonos laikų valdžioj, — to Smetonos, kuris rūpinosi dvarų gražinimu dvarininkams, kuris nemieliaširdingai šaudė darbininkus ir mažazemius.

Kad dabartinė LS-DP nėra tas pat, ką ir senoji LS-DP, sako nors ir šie faktai: Senoji LS-DP, nors ir daug turėjo ydų, nors ji nepasizymėjo kaip revoliucinio proletariato partija, bet visgi ji buvo tarptautinė: jos eilėse be lietuvių mes matėm dar lenkus, žydus ir kitus. Dabartinė LS-DP gyvena lietuvių partija, ir tik paskutiniu laiku ji sumanė dirbt ir tarp tautinių mažumų. Senoji LS-DP skelbė klesų kovą; dabartinėji padeda buržuazijai slopinti klesų kovą. Senoji savo programoj turėjo „proletariato diktatūrą“; dabartinėji eina prieš proletariato diktatūrą ir paturi visus tuos, kurie kovoja prieš proletariato diktatūrą. Senoji LS-DP, astresnėse darbininkų kovose, buvo už sudarymą bendro fronto (nors atsiminkim tarp-partinį Vilniaus darbininkų komitetą 1906 metais, arba LS-DP, RS-DP ir Bundo bendrą komitetą laike Vilniaus odininkų lokauto); dabartinėji LS-DP išsivadėjo bendro darbininkų fronto prieš kapitalą, nes jau artimesnis bendras frontas su buržuazija prieš klesiniai susipratusius darbininkus.

Visgi reikia prisipažinti, kad paskutinių metų LS-DP šiek tiek išplėtė savo įtaką darbininkuose. Bet čia vėlė ne tiek social-patriotų gabumai, kiek bendros sąlygos: bendra reakcija visame pasaulyje, represijos prieš darbininkų organizacijas, klesiniai susipratusių darbininkų nusilpnėjimas, areštai, žvalgybos pagelba ir tt.

Šių metų pradžioj LS-DP organas „Socialdemokratas“ be galo išgyrė Viennos, tai yra, Pustrečiųj Internacionala. Bet tas Internacionalas jau likviduotas; jis jau susivienijo su Antruoju Internacionalu. — Tai dabar ir LS-DP nebėliks progos daugstyti šiokiu tokiu kairumu. Kadangi LS-DP visgi įtraukė į savo eiles truputį darbininkų, kurie mano, kad LS-DP ne social-patriotiska partija, tai dabar, kada LS-DP priklauso prie Seidemanų ir Ebertų kompanijos, tie darbininkai turės paabejoti, ar gali jie būti bendroj šeimynoj su darbininkų skerdikais. Ne ant savo laimės LS-DP įtraukia į savo eiles darbininkus. Tie darbininkai prablaivės ir kovos eigoj bus prispirti pasitraukti nuo savo vadų-budelių, kurie 1919 metais kartu su Smetona skerdė darbininkus ir mažazemius.

Z. Angarietis.

Minčių pasaulis neturi jokių ribų.

H. Ibsen.

Nenori Civilizacijos Jungo

Visi taip vadinami civilizuoti žmonės giriasi civilizacija ir stengiasi tos civilizacijos vaisiais naudotis. Visi velka ant savo sprando civilizacijos jungą.

Bet Jungtinių Valstijų ir Kanados indijonai nenorosi civilizacijos, krotosi nuo jos, meta tą „garbingą“ jungą. Jungtinių Valstijų ir Kanados valdžios deda pastangų, kad esančios indijonų lekanos neišnyktų. O kad tą atsieks, bandė juos civilizuoti, mokina civilizacijos gyventi.

Dabar Kanadoj yra apie 30,000 indijonų. Palyginamai, labai mažas skaičius Kanados valdžia griebė juos civilizuoti, pradėjo jiems statyti namus, duoti žemės apdirbimui mašinų ir sėkly. Žodžiu, Kanados valdžia nori tas indijonų lekanas pristatyti prie ūkio, pricivilizuotu jungo ir tuom tikisi sulaukyti nuo visiško išnykimo.

Vienok ne taip lengva indijonams įpristi civilizacijos vaisius ir jungą. Būna net ir tokių atsitikimų; valdžiai pastato jiems namus su visais „civilizacijos parankumais“. Bet kada reikia indijonams eiti į tuos namus gyventi, tai jie suveda savo arklius, o patys pasilieka savo audeklines baides. Valdžios duotas sėklas dažnai išmaito ant degtinės.

Suprantama, atsiranda jau ir jų tarpe tokių, kurie išsikinke „civilizacijos jungą“ velka jį. Dalis Kanados indijonų užsiima žemės dirbyste. Pereitais metais jie užaugino 745,000 bušelių kviečių ir nupjovė 48,000 tonų šieno.

Dabar Kanados fermerai indijonai turi apie 20,000 akrių ir 30,000 karvių.

Panašiai yra ir su Amerikos indijonais, bet apytiksliai juos pakalbėsime kitą sykį.

ZIGZAGAI

Anglijos Darbo Partija suvažiavimas didžiama laisvę atmetė rezoliucija, reikalaujančią panaikinti karalių.

Mat, nors čiucėlos nelabai jokios rolės, vienok yra žmonių, kurie nori į jas žiūrėti.

Kaune iškilo bausis slėpimo dalas. Profesorius Dovidaitis privalo išsiskraustyti iš namo ir jį pavesti profesoriui Biržiškai. Bet Dovidaitis turi karvę ir sykiu su ja neguana apsigyvenimui namo, o profesorius M. Biržiška ne su karve, bet su pačia neturi kambarių.

Spauda riša ir niekam neišriša, ar profesorius Dovidaitis gauti su savo revičiaus gauti su savo revičiaus persiskyrimą, ar ne.

Laikraščiai rašo, kad Lietuvos kietijos ateitis esanti apsiniaukus.

Aš manau, kad šiuo laikotarpiu nereikėtų daug rūpintis, nes ten komunistai dar prėja ir jie visa atėję blaivys, rūkus išskaidys.

Laikraščiai rašo, kad piežiūs žada kraujuoti Rymo į Austriją. Nejaugi nusibodo italinai?

Laikraščiai rašo, kad piežiūs žada kraujuoti Rymo į Austriją. Nejaugi nusibodo italinai?

Remia... ja, bals... yra niek... kuli (ju... vairi... virpėjim... bangos. Pirmia... garsą, š... trys fenc... rišasi. Skaitų... laukais, r... gusi, krt... duo jurt... miant, r... ir aiudu... vel atsis... vel išitie... viena pat... augščiau... paviršio, miau jo; j tiek ba... nės ir g... se rugiu... tos; vie... tamsest... nės; ju... keitilijo; gi tanke... vennis b... nulenkia... giuose, i... ša į pri... moje ki... atsimens... jų nulin... mai rug... ilgumui... rugiuose... kiu varr... lenkiam... atsipirki... ty, ir k... blaiau n... do kelm... Rugių... pavienia... laukais i... šiaudy... varpos i... vo padė... rate. Va... džiausiu... Panaš... kyti ir... ny mole... jų dali... roje paj... į šalis. Bang... longitud... versalis... virpėjin... jeigu p... ir priri... lo koki... už antr... ir patir... jimą, n... mol... vairsu... ir apir... Bang... kaip r... Pats... (garsu... karty... sėlausk... sekund... 16 vir... gali gi... Pradec... vis mi... Taigi, g... ale y... dalyka... virpa... etero... sukelt... todėl... (klau... nejud... Tai... sekun... tai to... bei iš... cypat... gale... M

IŠ MOKSLO SRITIES

BANGŲ DAUSOSE

Remiantis unduliacijos teorija, balsas — šiluma — šviesa yra niekas kitas, kaip tik molekulių (junginių bent dviejų įvairių elementų), kūno dalių virpėjimo (vibracijos) daromos bangos.

Pirmiausiai pakalbėsime apie garso, šilumą, šviesą į kiek tie trys fenomenai (apsireiškimai) risisi.

Skaitytėjui teko matyti rugių laukais, pieva ilgos žolės priaugusi, krūmai laike vėtro, vanduo jūroje. Vėjui pučiant stumiant, rugių varpos palinksta ir šiaudų elastiškumo pagalba vėl atsistoja; vėl nulinksta ir vėl išsitiesia ir t.t. Žiūrint į vėjo judinamą rugių lauką išrodo lyg kad bangos plaukia viena paskui kitą, tai išskildamos augščiau bendro rugių lauko paviršio, tai nusileisdamos žemiau jo; kiek rugiai tankesni, ir tiek bangos gyvensnės, tankesnės ir greičiau bangoja; retuose rugiuose — bangos retos, lėtos; vienos tų bangų atrodo tamsesnės, kitos gi — šviesesnės; jų tamsumas ir šviesumas keitalojasi pasimainant. Kodel gi tankesniuose rugiuose banga viena bėna energingesnis, gyvensnis? Štai kodel: kada vėjas nulenka varpas tankiuose rugiuose, tai jos palinkę atsiuma į prieš jas stovinčius artumoje kitus rugių stiebelius ir atsiumę greičiau atsitiesia, nes jų nulinkimo didumas atatinama mai rugių tankumui ir šiaudų ilgumui yra mažas; gi retuose rugiuose kas kita: vėjas nulenka varpas kur kas žemiau, nes lenkiamos varpos neturi į ką atsispirti, nėra kas jas sulaukyti, ir kiekviena varpa kur kas toliau nulinksta nuo savo šiaudų kelmo.

Rugių lauke matome, kad nei pavieniai rugiai, nei visas rugių laukas nekeičia vietos, o tik tamsiai šiaudų viršūnėms galai, ypač varpos smaigals, keitalojasi savo padėję apribotame erdvės rase. Varpos smaigals daro didžiausią virpėjimo ratą.

Panašiai tą patį galima pasakyti ir apie virpėjimą kitų kūnų molekulių ir pačių kūnų arba jų dalių. Pavyzdin, styga gitaroje pajudinta virpa, siubuoja į šalis.

Bangavimas yra dvejopas: longitudinalinis, išilginis, ir transversalis, skersinis; pav., stygos virpėjimas yra transversalis. O jeigu paimsime gumos juostelę ir pririšime prie vieno jos galo kokį nors apysunkį daiktą ir už antro galo paimsime pasverti ir patimpėti, tai gausime virpėjimą longitudinalinį. Įvairių kūnų molekulių virpėjimas yra įvairus ir priklauso nuo stovio ir aplinkybių.

Bangų tankumas, panašiai kaip rugių lauke, yra įvairus. Pats žemiausias akustikoje (garso moksle) tonas virpa 16 kartų į sekundą, o pats augščiausias — 16,900 virpėjimų į sekundą. Žemesnio garso kaip 16 virpėjimų žmogaus ausis negali girdėti toną. Jis ūžia, ošia. Pradedant nuo 16 žymen garsas vis mažiau ir mažiau girdimas. Taigi, virpėjimų garso žemajam gale yra mums negirdimų. Mat, dalykas yra tame: kada kunas virpa vis žymen einant nuo 16, etero bangos, virpančio kūno sukeltos, yra perlgos, silpnos, todėl jos žmogaus akustinio (klausos) nervo nebesuzerina — nejudina.

Taip pat, jeigu virpėjimų į sekundą būna daugiau 16,900, o tai tono mes vėl nebeįgirstame, bei išgirstame neaiškų, betvarkį cyptelėjimą. Taigi, augstajame gale yra mums negirdimų garso. Muzikojė dažniausiai tevar-

toja tonus tarp 40 ir 4,000 virpėjimų į sekundą.

Pagrindiniai tonai iki šiol žinomi tiktai 7. Garsas plečiasi ore greittumu 340 metrų į sekundą; vandenyje — 1,440 metrų į sekundą.

Bangų ilgumas kinta taip, kaip kinta virpėjimų skaičius. Pav., žemiausias tonas akustikoje turi 16 virpėjimų; padalinę plėtimosi greittumo ore dydį iš virpėjimų rasime bangos ilgį 340 m.:16—21,25 metro ilgumo banga (metras — 1,094 jardas). Tarptautinio kamertono tono "a" virpėjimų skaičius lygus 435 kartams į sekundą; tai yra 782 milimetrų ilgis bangos. (1 metras — 1000 milimetrų). Augščiausias garsas turi 16,900 virpėjimų į sekundą; bangos ilgis — 20,12 milimetrų.

Su tam tikrais įrankiais galima šiek tiek girdėti garsai, kurie turi 40,000 virpėjimų į sekundą; bangos ilgis 8,5 milimetrų; 50,000, 60,000 ir t.t. garsai negirdimi, bet juos galima išskaičiuoti.

Be abejonės, virpėjimų skaičius didėja iki 395,000,000,000,000 (395 trilionų) kartų į sekundą. Kada molekulė virpės 395 trilionus kartų į sekundą sukelia tiek pat etero tam tikros dalelės virpėjimų, ir tokiu virpėjimo bangos nebegirdimomis, bet matomomis tampa, būtent: 395 trilionų virpėjimas apreiškia tamsiai raudoną šviesą. Taigi, išėity, kad nuo 40,000 virpėjimų vis daugyn iki 395 trilionų į sekundą yra šilumos virpėjimai; tamsiai raudonos šviesos bangos ilgis lygus 0,760 mikronų (1 mikronas—0,000,001 metro). Raudonosios šviesos vibracija turi 435,000,000,000,000 (435 trilionus); bangos ilgis, 0,688 mikrono.

Gelsva šviesa — 456,000,000,000,000 (456 trilionų) vibracijų; banga — 0,655 mikrono; geltona šviesa — 509,000,000,000,000 (509 trilionų) virpėjimų; bangos ilgis — 0,589 mikrono; žalia šviesa — 569,000,000,000,000 (569 trilionai); banga — 0,527 mikrono; mėlyna šviesa — 530,000,000,000,000 (530 trilionų); banga — 0,486 mikrono; violetava šviesa — 698,000,000,000,000 (698 trilionų); banga — 0,429 mikrono; tamsiai violetava — 764,000,000,000,000 (764 trilionai); bangos ilgis — 0,396 mikrono. Tamsiai raudonoji ir tamsiai violetava šviesos nematomos; pirma randama su pagalba termometro, o antroji (tamsiai violetava) bromosidabro arba kitais jaučiančiais šviesą junginiais.

Pagrindinės šviesos "rūšys" yra 7 (kaip ir tonai!), būtent: raudona, gelsva, geltona, žalia, žydri, mėlyna ir violetava. Jei skaitytėjas paimtų visų 7-nių šviesų po lygiai ir sumaišytų jas į vieną mišinį, tai gautų baltą saulės šviesą, mišinys būtų baltas; ir atvirkščiai, jeigu paimti ir įleisti per mažą skylelę į tamsų kambarį pluoštas saulės baltų spindulių ir perleisti jie (spinduliai) per stiklinę trikampę prizmę (prizmė yra panaši į kyli), tai spinduliai perėję per prizmę nebebus balti, bet išsidėstys į varsuotas septynias šviesas, kaip augščiau minėtas. Tas varsuotas šviesas nebeva-dinsime šviesomis, bet varsomis, farbomis (color). Spinduliai eidami per prizmę palužta — palinksta po tam tikru, kiekvienai varpai atatinamam kampui ir išsidėsto į varsas. Reičkia, varsos yra saulės spinduliuose — šviesoje; aplamai sakant — šviesoje.

Varšų tikrenybėje nėra — o yra tik varsiniai apsiereikimai. Savistovy varšų nebuvimas galima paprastai ir lengvai įrodyti. Skaitytėjui teko ne kartą tamsioje naktėje tēmyti žalius

medžių lapus. Žali lapai labai tamsioje naktėje atrodo juodi. Bet geriausiai tyrimas pasiseks, jeigu skaitytėjas prisirinks įvairiausiai varsuotų kūnų ir susines juos į visai tamsų kambarį ir tada patēmys, kad, nežiūrind įvairių varšų, visi kūnai vienodai varsuoti, būtent: visi juodi. Raudoni marškiniai tamsiame kambariye bus juodi; balčiausioji nosinė bus irgi juoda ir taip su visais kitais varsuotais kūnais. Mat, kur nėra nei jokios šviesos, ten nėra nei varšų.

Kame gi dalykas? Šviesoje būdamas daiktas, sakysime, yra raudonas, o tamsiame kambariye — juodas? Išrodo daiktas tūris dvi varsi, — raudoną šviesą, juoda — tamsumoje. Štai kame dalykas: balta varsa yra visų varšų mišinys, juoda varsa yra visiškās nebuvimas šviesos. Baltas daiktas yra baltas todėl, kad jis turi cheminę ypatybę visus spindulius atmeti. Kitaip sakant, baltas daiktas yra podel baltas, kad jis nuo savo paviršio visus spindulius atmuša, nei vieno spindulio varsos nesugeria į save (neabsorbuoja). Raudonas daiktas yra todėl raudonas, kad jis gelsvus, geltonus, žalius, žydrius, mėlynus ir violetavus spindulius sugeria (absorbuoja). Baltas saulės spindulys, patekęs, į tokio kūno paviršį, praranda visas varsas, išimant raudoną, kuri, atsiumus į kūną, atsōka atgal ir patekus į žiurėtojo akį, sujūdina optikąjį nervą (matymo nervą) kuris turi tiek vibracijų, kiek kad turi raudona šviesa. Tuomet žiurėtojo smagenose apsiereičkia savoka "raudonas". Taip lygiai yra su kitomis varsomis.

Be skaitytėjas gali užmesti man štai ką: jeigu subjektyvių varšų nėra, tai kaip gi dažniai galima pagamyti? Kaip daiktai galima nudažyti? Dažniai nėra subjektyvė varsa, o tiktai cheminis darinys, turintis ypatybę vienas spalvas sugerti (absorbuoti), o kitas atmeti (refleksuoti). Cheminė ypatybė aiškina tam tikroje tvarkoje atomų susigrupavim. Nudažymas yra niekas kitas kaip aptraukimas tam tikru junginiu, turinčiu ypatybę norimos varsos spindulius refleksuoti.

Objektives varsas (dažynius) galima įvairiai maišyti ir gauti naujų varšų. Pav. sumaišius mėlyną ir geloną, gausime mišinį žalią. Jeigu sumaišysime mėlyną, geloną ir raudoną, tai gausim šviesiai rudą mišinį. Paėmę mėlyną ir raudoną, gausime tamsiai lelijavą mišinį.

Šviesos subjektingumas yra jau 250 metų rimtai iėskomas, bet galutinai neprieita prie visiško to klausimo išrišimo. Čia paminėsiu dvi svarbiausi šviesos hipoteši. Garsusis matematikas (fizikas) Newton's (1696 metais) paskelbė savo teoriją apie šviesą. Jis aiškino, kad šviesa esanti nepaprastai smulki, nesvari medžiaga, kurią šviečiantieji kūnai paleidžia ir kuri veikianti į žiurėtojo akį išsaulkiantieji regejimai (panašiai kaip kiltos, medžiagos išsaulkia uostymo organuose užuodimā).

Toji emisijos arba emanacijos hipotezė buvo neuztektina šviesos apsiereikimam aiškinti. 1690 metais mokslininkas Huyghens sutvėrė naują hipotezė, būtent: jis aiškino, kad šviesa esanti niekas kitas, kaip tik bangų judėjimas. Mokslininkas Young's (1800 m.) išvystė Huyghens'o hipotezė toliau. Young's manė taip: jeigu šviesa gali eiti per pasauliu erdvės dausas, tai vispasaulinė erdvė turi buti pripildyta labai, labai skystomis dujomis — medžiaga, nes visai tuščioje erdvėje negali buti bangų. 1821 met. mokslininkas Fresnel'is remdamosi Huyghens'o hipoteze aiškino šviesą esant transversaliu skystųjų dujų, etero, virpėjimu. Eteras, Huyghens'o du-

jos, esās tokios skystos dujos, kad jos tankiausia kietā kunā pergeriančios, panašiai kai vanduo pereina per tinklą. Etero esama visų kunų, kietų, skystų ir dujinių, tarpuose ir erdvėje, tarpe kunų. Trumpai sakant, eteras esās visur esantis.

Antroji, vibracijos — unduliacijos arba bangų, teorija šiandienā yra atatinamiausia skaitoma todėl, kad su jos pagalba galima rišti įvairūs šviesos apsiereikimų klausimai. Bet pasakyti, kad toji teorija yra tikroji, šandien dar negalima. Dalykas yra tame, kad silpnoji unduliacijos teorijos pusė yra paties etero subjektingume. Eteras iki šios valandos yra neišaiškintas, kas jis toks yra, kokios jo ypatybės, — tiesiog sakant, jis dar šandien yra fantastišku tvariniu. Daug mokslininkų trusija etero ištryimui, bet veltui; eteras yra nepaimamas, neišmatomas ir nieko apie jį nežinoma, apat jo "buvimas".

Jeigu etero subjektingumas bus išaiškintas, tai unduliacijos teorija bus tikroji ir tada, pradedant nuo garso ir baigiant ("X") iks spinduliais ir radio aktyviumu, visi matomi ir girdimi apsiereikimai tikrai bus bangų judėjimas.

Vienetiškumo klausimas gamtoje šandienā yra laboratorijų ir fizinių kabinetų pastogėse, bet gal buti bus ne pro šalį ir plačijai visuomenei išgirsti apie tai, bent pačioj trumpiausioje formoje. Pirmiau chemija buvo padalinama į neorganinę ir organinę, t. y. į negyvosios medžiagos chemiją ir gyvosios medžiagos chemiją. Šandienā gijos, gamtinės filosofijos žvilgsniu, nebeskiria, nes "negyvoji" medžiaga papildo "gyvąją" — o "gyvoji" papildo "negyvąją". Pasisekus surasti budas cheminių elementų dalyko iki begalybės. (Inžinierius Grunewaldas, Vokietijoje, kelis elementus su "fiks" spinduliais išdėstė iki begalybės) yra pagrindo manyti, kad gamtoje tikrenybėje yra tik energija, o tas, ką mes vadiname "medžiaga", yra ta pati energija potencialumo nustojusi. Taigi, išėina, kad medžiagos nėra. Visas pasaulis susideda tik iš energijos. Tie kūnai — medžiaga yra niekas kitas, kaip energija, kuri susikoncentravo, nustojusi didelės dalies jėginio įtempimo. Kada energijos potencialumas susilpsta, tada energija darosi matoma, užčiopiama, kitaip sakant — tampa "medžiaga". Elektronas esās perėjimas energijos į "medžiagą". Ar toji hipotezė turės daug pasekmės, netolima ateitis parodys.

Sigma.

Brolio ir sesers meilė tai vienatinė meilė, kuri nėra paduota visuotino keitimosi įstatymui.

H. Ibsen.

PARSTUPAS ("Poison Ivy")

Nors trumpais bruožais pakalbėsime apie augmenį parstupą, nes daug žmonių, vasaros laike, išvažiavę į girias, pievas bei laukus, nežinystės delei, skindami žolynus bei medžių šakeles, užsikrečia ligomis ir bereikalingai nukenčia.

Visų pirma, kad apsisaugojus nuo užsikrėtimo, tai nežinomo medžio bei kokio nors žolyno nereikia skinti. Gamtoje yra augmenų, kaip kad gyvūnų, naudingų ir kenksmingų, nuo kurių privalo kiekviens žmogus saugotis. Parstupas ("poison ivy") yra dviejų rūšių, kurios gana sunku išskirti. Vienos rūšies parstupai daugiausia auga palei budinkus, medžius, ant kurių vinojasi, kaip apyniai. Kiti gi auga kaip krūmeliai, maži. Bet kaip vieni, taip kiti yra kenksmingi, jeigu jų skystimas (acid oil) disigauna prie žmogaus kūno.

Parstupas auga visur, miškuose, laukuose ir pievose. Jo virkščiai panašūs į medį, iš liemens auga šakutės, ant kiekvienos kurių randasi po tris paūgus ir iškarpytus lapus. Parstupas, besiviniodamas apie medį, iš savo virkščių išleidžia šaknis, kurios įkimba į medžio storą suplyšusią žievę. Parstupo žiedai atrodo gelsvai-balti. Parstupas daugiausiai pavojingas iš ryto, vakare, naktį, bei anksti pavasarį, pakol dar nėra stiprus ir nepaliečia saulės spindulių.

Kaikurie gyvuliai, pav., arkliai, mulai, ožkos ir kiti, parstupą ēda, tačiau jiems nekenkia. Parstupas turi savyj daug kartaus aliejaus (acid oil), kuris nelengvai išdžiūsta ir netirpsta vandenyje. Paėmus į ranką parstupo šakutę, lapą, bei liemenį ir perlaūsus, aliejus disigauna prie kūno ir į trumpā laikā pajauti mažā skausmā su

(Tęsa ant 4-to pusl.)

JAUČIAS DESIMČIA METŲ JAUNESNIS. Užaugo 10½ Savaro.

Papasakoją apie nuostabias sekmes apturėtas nuo gerai žinomo vaisto.

Pomas H. J. Pearson, Auburn, Me., papasakoją apie šitokį prityrimą: "Dabar aš noriu pasakyti apie vieną, kaip aš skaitau, stebuklingiausių ir mašne visiškų išgydymų pasiekty var tojimu Nuga Tone'o. Per dvejis metus aš buvau labai blogos sveikatos, apskritai sunykęs, neturėjau apetito, negalėjau miegoti ir buvau suliesėjęs. Suvartojęs kelias jo bonkeles aš dabar miegu gerai visą naktį, užaugau 10½ savaro ir jaučiuosi esąs desimčia metų jaunesnis. Visa tai ašiu Nuga Tone'ui". Nuo skysto vandeniuoto kraujo, silpnų suirusių nervų ir apskrito sunykimo, Nuga Tone buvo neįkainuojamu vaistu. Pamėgink jį pats ir įsitikink. Vienam pilnam mėnesiui gydytis tik \$1.00. Nuga-Tone'ą par-davinėja visi aptiekiniai poitinga garantija, kad jis suteiks visišką patenkima, arba bus pinigai sugrąžinti (garantija rasi prie kiekvienos bonkelės) arba jį pasius tiesiog apmokėtu paštu National Laboratory, 1038 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems \$1.00. No. 101

UŽDRAUSTAS VAISIUS JAU PASIRODĖ

Šiomis dienomis "Laisvė" užbaigė spausdinti labai svarbią ir visiems reikalingą

Knygą

KAIP ŽMOGUS SUTVĖRĖ DIEVĄ

Šita knyga parašyta vieno iš geriausių religijos žinovų, Žarėnų Vinco, kuris trumpai ir stebėtinai aiškiai nupiešia, kaip žmogus sutvėrė dievą. Ta knyga buvo bandoma išleisti Lietuvoje ir paskleisti tarpe Lietuvos darbininkų. Bet Lietuvos buožinė valdžia, suzinovus, kad tokia knyga yra spausdinama, konfiskavo ją, arba, kitaip sakant, atėmė pusiau atspausdintą ir sunaikino. Mat, buožinei kunigų valdžiai tokie raštai yra nepageidaujami, ypačingai dar iš to atžvilgio, kad jie yra taikomi darbo žmonėms, ant kurių sprando jie joja.

Isigykite šita knygą kiekvienas, nes tada sužinosite tokių dalykų, kurių iki šiol dar nežinojote. Ten aprašoma, kaip ir kokiu būdu religijos "biznierių" iš tamsių žmonelių daro sau puikų "biznį", kiek yra dievų ir kuomi jie skūiasi vienas nuo kito, kiek įvairūs šventieji turi atskirų kūnų, rankų, galvų, širdžių ir daugybę kitų dalykų.

Knyga turi 150 puslapių. Kietais audimo viršeliais. Kaina 75c. Platintojams duosime 35%.

Užsisakykite šios knygos po didelį skaičių ant sykio, nes ją išparduosite žaibo greittumu: ją pirkis komunistai, socialistai, bedieviai ir katalikai.

ALDLD kuopų, LMPS. kuopų ir ADP LS kuopų agentai, tuoj duokite užsakymus, kad pirma gautumėt ir padarytumėt kuopoms puikaus pelno.

Visus užsakymus siųskite šiuo adresu:

L A I S V Ė

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

Neatidėlokite ant Toliau!

Nusipirkite šias Knygas Dabar, Kol Dar Galite Gauti.

DVI KNYGOS, REIKALINGA USIOS KIEKVIENAM VYRUI IR MOTERIAI, VADINASI:

Patarimai Moterims apie Lyties Dalykus

IR

Patarimai Vyrams apie Lyties Dalykus

Tosė knygos garsus D-ras W. J. Robinsonas aiškiai ir teisingai aprašo visą moterų ir vyrų lyties gyvenimą; nurodo lyties apsiereikimų svarbą visame žmogų gyvenime, duoda daugybę žinių apie lyties ligas ir jų apsiuogojimą, apie apsiuogojimą, šeimyninį gyvenimą, vaikų auklėjimą, saugą, protitūciją ir daugybę kitų svarbių pamokymų.

Šios dvi knygos yra geriausiomis lietuvių kalboje knygomis, aiškiančiomis lyties klausimus; tad patvirtina daugelis mūsų daktarų ir laikraštininkų, čia ir Lietuvoje, kurie pataria kiekvienam jas skaityti.

Knygos yra su paveikslais ir gražiai apdarytos. Kaina po \$2.00 viena; už abi kartu — \$4.00.

Reikalavimai vienos kurios knygos, būtinai parašykite, kurią norite, ar moterims, ar vyrams, nes vienoje daugiausiai aiškina moterų lyties dalykai, o kitoje daugiausiai vyrų.

Reikalavimus kartu su pinigais siųskite šiuo adresu:

J. BARKUS, NEW YORK, N. Y.

Box 129, Gen. P. O.,

PARSTUPAS ("POISON IVY")

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

nužėjimui. Potam išskelia puokę, pavirsta į vandenines pules, joms supliūskus, tas vanduo pasiskleidžia plačiau į sveiką kūno dalis. Parstupo aliejaus, disigavęs į maistą, gali labai pakenkti nervams bei išvystyti paralyžių.

Gerai įsitęykite žemiau paduotas gyduoles nuo parstupo nuodu.

Jeigu pasitaikytų užsinuodytas kelionė, iš kur negalima greitai dasigauti į vaistūnią, tai Wright savo knygoje "Flowers and Ferns" pataria pasiimti su savimi sausos žemės ir drūčiai trint užnuodytą kūno dalį taip, kad nutrūt parstupo aliejaus.

"Science and Invention" žurnale už liepos mėnesį šių metų. Dr. Bade paduoda keletą paprastų gyduolių, kurios kiekvienam žmogui namuose parankiausia vartoti, neinanč pas gydytoją:

1. Iodine solution. Ištepiti užnuodytą vietą, tik neperdaug.

2. Alcohol solution. 50% to 75% ir į jį įdėti (tik kiek gali ištirpti) miltelių acetate of lead (sugar of lead) ir vilgyti išilngvo, pakol užgys.

3. Suvilgyti užnuodytą vietą vandeniu ir apibarstyti papras-

ta druska. Druska užmuša nuodus.

4. Apimonia, kurią beveik kiekviena šeimininkė namuose vartoja, tepti iki pasveiks.

5. Saturated sal-ammoniac solution. Suvilgius švairiu drabužiu apkloti užnuodytą vietą.

6. Hypo sulphate of soda, arba, kaip paveikslų darytojai vadiną, "hypo", vartoti.

7. Stipriai suram vandeninį arba silkių suriame (fish brine) suvilgius drabužį apvinioti pažeistą vietą.

8. Baking soda solution. Taip pat labai geras vaistas.

9. Copperas or iron sulphate solution patartina vartoti.

10. Būnant miške bei kitur, užsinuodinus, reikia paimti žolę piene ir ištrinti pažeistą vietą.

Ponas Secar, minėto žurnalo redaktorius sako, kad jis pats ant savęs ištyręs ir atradęs, kad iodine esanti geriausia gyduolė.

Gydantis su iodine, reikia paimti vatos gabalėlį ir užnuodytą vietą plonai pavilgyti, sykį per dvi val. Nereikia perdaug vilgyti, nes nesveika. Mat, iodine užmuša skuros celes ir gali dar daugiau suerzinti žaizdą.

Solution of hypo-sulphate of soda yra naujas išradimas gydymuisi nuo užsinuodijimo parstupo.

J. Tamsonas.

Ko Turi Reikalauti ir Kaip Veikti Darbininkų Atstovai Savivaldybėse

(Tęsa)

Todel tokiose vietose darbininkų frakcijos turi susidaryti iš pastovių darbininkų reikiųjų gynėjų, vien iš tikrai klasės susipartusių darbininkų, kurių svyruojančių neįskaityti. Maža, bet tikra frakcija daug daugiau reikiu, daug geriau išrodo ir buržuazijos darbininkų reikalavimų už kokia nors didelė frakcija, bet palaidi, anot mosėdikiškės.

Gal kas paklaus: kokie formatai reikia atlikti, kad sudarius frakciją? Beveik jokie. Ties darbininkų atstovai, kurie noli sudaryt savo frakcija, padarę posėdį, surašo protokola, kad iš tokių atstovų susidarė "darbininkų frakcija", nurodo jos pirmininką ir to protokolo nuorašas įduodamas miesto ar valsčiaus tarybos prezidiumui. Svarbiausias frakcijos privalumas, tai tas, kad visi jos nariai visais atvejais veikia kaip vienas asmuo.

Bet nemažai trūkumų yra ir darbininkų frakcijų veikime. Nekariose vietose darbininkų frakcijų nariai nusiskundžia, kad dvarininkai nemoka ordinarčikams net tos algos, kuri nustatyta įstatyme, arba nurodo labai kenksmingas sveikatai darbo sąlygas, bet sykiu nieko nedaro, kad nuvykt į tą dvarą ir fabriką ištrint par darbininkus, tikrą dalį jų stovi, nurodyti jiems, kaip apgint savo reikalavimus ir pakelt tą klausimą valdybės ar miesto taryboje. Kitose vietose darbininkų frakcijos neduoda nė jokių pranešimų apie savo veikimą darbininkams ir mažžemiams, neparašo apie tai laikraščius, ar nesant darbininkų laikraščiu, neiškabina savo pranešimų tarybos bute ar darbininkų organizacijų buvime. Tokiu būdu palieką darbininkams neišaiškinta, kad kiek apčiuopiamo per savivaldybių organus darbininkai negali laimėt.

Visų tų trūkumų pašalinimui, vienodinimui darbininkų reikiųjų veikimo. Kauno m. tarybos Darbininkų Frakcija rengeisi sušaukt visų darbininkų reikiųjų suvažiavimą. Ji buvo išrinkusi jau tezius (smulkia esolucija) "apie klasiniai susipartusių darbininkų atstovų

veikimą savivaldybėse". Bet suvažiavimo neleido. Dabar, skelbdami tuos tezius, norime ateit visoms darbininkų frakcijoms pagelbon. Kiekviena darbininkų frakcija privalėtų jais vadovautis. Nesutinkančius reikiųjų iš frakcijų pašalint. Tik tada darbininkų frakcijos atsitaitys daugely vietų suteptąjį savo vardą, tik tada jos tikrai liks darbininkų reikiųjų gynėjomis.

Toji mus įžanga išėjo truputi ilga, bet ji būtina reikalinga yra, kad mes, darbininkų atstovai savivaldybėse, pamatytume, kiek iki šiol darėme klaidų, kiek dažnai varėme ne darbininkų klasės reikalus ginantį darbą ir tuo atydziaui įsiskaitytum į paduodamus žemiau bendrus dėsnius, apie klasiniai susipartusių darbininkų atstovų veikimą savivaldybėse.

Apie Klasiniai Susipartusių Darbininkų Atstovų Veikimą Savivaldybėse.

Taip vadinamoji vietos savivaldybė yra buržuazinės valstybės aparato dalis, kuri tarnauja darbininkų klasės paverimui ir išnaudojimui. Kaip visomis klasėmis renkamas "demokratinis parlamentas" yra buržuazijos viešpatavimo skraistė, taip ir savivaldybės organai, ant popierio suteikiantieji visoms klasėms visuomeninio veikimo galimybę, ištikrųjų yra paskirti vykdyt kiekviename mieste, apskirty, valsčiuje valdydama taip, kaip to reikalauja buržuazijos klasės reikalai.

Viešpataujančios klasės turi savo žinioj visus įrankius, pradedant nuo bažnyčios ir mokyklos ir baigiant policija ir žvalgyba, kad sudaryt atatinimą savo reikalams valstybės valdymo aparatą. Net gavimas išimtinuose atsitikimuose darbininkų daugumos savivaldybės organuose rinkimų kortelių pagelba, dar nereiškia įžymaus darbininkų klasės laimėjimo savo padėties pagerinime. Darbininkų atstovai tokiuose buržuazinės valstybės organuose beveik visiškai esamaisiais įstatymais, kurių bendra ypatybė — buržuazijos naudai, proletariato nenaudai. Buržuazinės visuomenės rėmuose darbininkų atstovai negali patenkint net

būtiniausių darbininkų klasės reikalavimų, ypač stingant smarkesnės klasinės sąmonės darbininkų masėse. Pav., butų pagerinimo klausimas mieste ir kaime reikalauja buržuazijos ir dvarininkų butų susiaurinimo ir jų dalies atidavimo darbininkams. Tą galėtų atlikti tik darbininkų valdžia. Savivaldybė panašiai bejęgė ir visuose kituose klausimuose, kurie liečia darbininkų klasės padėties pagerinimą ir eina prieš viešpataujančių klasių reikalus.

Jeigu susipratę darbininkai visgi dalyvauja rinkimuose ir vietos savivaldybės organus, tai tam, kad pasinaudojus proga agitacijai tarp plačiųjų masių prieš kapitalizmą ir galutino darbininkų klasės tikslo naudon; sykiu su tuo, susipratusių darbininkų atstovai stengiasi išnaudoti savivaldybės organus kovai del proletariato padėties pagerinimo.

Kaip rinkimuose, taip ir vietos savivaldybės organuose klasiniai susipratę darbininkai aiškina mažiam susipratusiems darbininkams ir mažžemiams klasinės darbininkų kovos tikslą; kelia aiškėn apgavimą būk buržuazinė valstybė ir savivaldybė gina darbininkų ir mažžemių reikalus; rodo, kad savivaldybės organų užkariavimas (darbininkų atstovų dauguma) dar nereiškia apčiuopiamos permainos darbininkų padėtyje; nuplėšia skraistę nuo išnaudotojų plėnų ir stengiasi visokiais būdais išnaudoti savo veikimą savivaldybėse pakėlimui klasinės darbininkų sąmonės.

Tarp kit ko, susipratusių darbininkų atstovai, neatsižvelgdami į tai sudaro jie daugumą ar mažumą, privalo: a) visais klausimais, kilusiais vietos savivaldybės organuose, išreikšti klasiniai susipratusių darbininkų pažiūrą, prieš pastacius ją buržuazijos, buožų bei jų pakalikų pažiūroms ir tuo būdu rodyt, kur tikrieji darbininkų klasės bei mažžemių draugai ir kur jų priešai; b) įnešti į savivaldybės organus pasiūlymus darbininkų klasės ir mažžemių padėties pagerinimui, neatsižiuirint į tai, priims juos ar ne buržuazinė ir jų klaidų dauguma (priverstinas 8-ų val. darbo dienos įvedimas; nustatymas minimalės algos ir ordinarijos; butų sąlygų pagerinimas, laisvė darbininko žodžiui, susirinkimams, sąjungoms, perkėlimas mokesčių sunkenybių ant pasiturinčiųjų klasių ir t.t.); c) panaudot kiekvieną progą nukreipimui ginčų į bendrai politinės ir ekonominės padėties klausimus, nušviečiant pilnumoje dabartinę tvarką ir priklausantį nuo jos savivaldybių veikimą, o taipogi darbininkų bei mažžemių padėti.

(Bus daugiau)

IŠ PORTLAND, OREGON

8 d. liepos ALDLD. 4 kp. ir ADPLS. 65 kp. bendrai surengė išvažiavimą į Wellemette, Ore., ant gėkės pas drg. S. Umbrozą. Žmonių buvo apie šimtas. Kaip pas mus, tai labai daug. Visi linksmai ir draugiškai laiką praleido. Buvo skanių užkandžių ir gėrimų. Pirmininkas J. Zukas pakalbėjo apie naudingumą priklausyti prie ALDLD. kuopos. Ragino nepriklausančius prisirašyti.

Dar nėra metų, kaip ALDLD. kuopa gyvuoja, bet jos nariai gerai nuoprogresavę veikime ir susipratime. Mat, skaitymas išleistų ALDLD. knygų labai daug gelbsti draugų prasilavinime. Viena draugė padeklamavo gražiai revoliucines eiles. Taipgi mažas berniukas J. Pupeliukas padeklamavo eiles "Milžinas". Drg. A. Stočkus pasakė juokingą monologą; drg. L. Giraitis padainavo dainelę; drg. J. Woybička kalbėjo apie tai, iš ko

kyla mikrobai ir kaip nuo jų apsisaugoti.

Taipgi Wellemetto draugai pagriežė ant armonikų lietuviškas melodijas. Reikia pasakyti, kad Wellemetto fermeriai yra pavyzdinai savo svetingumu.

Lietuvos politiniam kalniam surinkta aukų \$7.00. Nuo išvažiavimo liko pelno virš \$10.

ALDLD. 4 Kp. Koresp.

ZINGSNIS PIRMYN

PHILADELPHIA, PA. — Apie metai laiko atgal, buvo pakeltas klausimas Algirdo Uzarų draugijos reikalose, ar kartais nebūtų galima sujungti tą draugiją su kita tokią paselpine draugija, šv. Antano, kurios yra labai artimos viena kitai ir su vienodais tikslais. Iš syk, žinoma, vienybės šalininkai buvo mažumoj. Mūsų oponentai tuojaus mums pasakė, kad iš to nėra jokios naudos. Ypač nekuriu susijungę, nariai atkakliai laikėsi prieš vienybę. Bet kadangi Phila. jau likosi sujungtos apie 7 draugijos ir nariai mato, kad tai yra naudinga iš praktiškos pusės, nes tuomi pasinaikina daugelis visokių komitetų, paluosuojama žmonės nuo bereikalingo darbo ir sutaupinama draugijai kelias centų, todėl vienybės šalininkų įtaka ir čia augo ir greitai viršijo mūsų oponentus.

Kaip tik vienybės šalininkai gavo didžiumą, tuoj pradėjo dirbti ir praktišką darbą. Užvedė darybas su šv. Antano Draugija, Pasekmės buvo gana geros. Prieita prie susitarimo visuose svarbesniuose klausimuose. Vėliaus buvo suauktas susirinkimas abiejų dr-jų narių, kurie sutiko su išdirbtu kom, planu su mažais pataisymais. Vienbalsiai nutarta, kad vardas būtų paliktas šv. Antano. Per abiejų draugijas, kuopas susijungę, narių yra apie 400. Turto turi, į kruvą sudėjus, \$24,300.00. Tai bus viena iš stipriausių ir turtingiausių draugijų Phila. mieste. Nors nekuriu nariai labai pyksta ant vienybės šalininkų, kam jos likosi sujungtos, bet są-

GRAZUMAS JAUNYSTĖ Jūs galite atrodyti ti daug jaunesniu negu atrodo dabar, kada jūs vedas pradeda raukšlėti, išlykėti ir susėti. Bile jokia jūsų nosė išsivira gali būti pataisyta. Nulinkusios ausys gali būti irgi pataisytos. Raukšles nuo veido, kaktos ir antakių galima tuoj pašalinti. Taipgi su didžiausiu pasisekimu gyduu vyrus, moteris ir vaikus, nes esu mokslus baigęs Europoj ir turiu 28 metų patyrimą. Susikalbėti galite angliškai, rusiškai, lenkiškai ir vokiškai. Ofiso valandos: darbo dienomis nuo 9 ryto iki 7 vakarų; nedėdieniais nuo 9 iki 3 po pietų. Reikalaukite Knygėles DR. G. BUKKI 58 East 93rd St. New York, N. Y.

gerai žinau, kad laikui bėgant jų piktumas pranyks, atšals ir pasakys, kad gerai ir padarėt, nes nuostolių iš to niekam jokių nebus, o kada nuostolių jokių neturės, tai jų užmetimai del vardo arba del tuščios garbės, savaimi išnyks. Žmonės šiandien priklauso prie draugijų ne todėl, kad jų vardai gražūs, bet todėl, kad ligoje gavus centą kištą del gydytojo ir palaikymo šeimynos.

J. Rutkauskas.

ALDLD. 198 Kuopa Auga

SAN FRANCISCO, CAL. — Liepos 22 d. ALDLD. 198 kp. laikė susirinkimą. Prisirašė kuopon 4 nariai: M. Sobeliene, W. Jusaitis ir Palšis su moteria. Tai labai gražu! Laukiame daugiau draugų ir draugijų. Sekantis kuopos susirinkimas įvyks nedėlio, rugpjūčio 26, 1 val. po pietų, Finų svet., 1819—10 St., Berkeley, Cal. Norintieji prisirašyti, malonėkite tautiškai ti sekančiame susirinkime. Prisirašiusieji draugai ir draugės taipgi nepamirškite laukyti ant susirinkimų. Jau yra atleisusi knyga iš centro "Lietuviai Materializmas"; ateiškite atsiminti.

ADPLS. 67 Kp. Koresp.

JEIGU NORITE KAD JŲS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE".

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER "LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ Pinigų siuntimas į Lietuvą jau taip yra susitvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntėjas priduoda teisingą ir aišką adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokių sutrukdyimų. "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon Litaus ir Doleriais žemumiausiu dienos kursu. Reikalui esant visuomet kreipkitės šiuo adresu:

L A I S V Ė 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 3878

"VILNIS" Lietuvių Darbininkų Du-syk-savaitinis Laikraštis 8 puslapių. Išaina UTARNINKAIS IR PĖTNYČIOMIS Chicago, Ill. "Vilnis" išaina du kart į savaitę, 8 puslapių didžio, paduoda teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, bedarbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus jį. "Vilnis" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mūsų brolių, eseserį ir tėvų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais. "Vilnis", matydama reikalą, įvedė pinigų siuntimo skyrių savo raštines, patarnauja persiuntime pinigų į Lietuvą arba į kitus kraštus. Pelnas, kuris pasidaro vedant tą skyrių, yra pavidamas "Vilniai", kad išigijus sau bendradarbius ir tuomi pagerinus paties laikraščio turinį. "Vilnis" kviečia visais reikalais kreiptis į ją, kaip tai: užsisakant knygas, siunčiant pinigus Lietuvon, užsirašant bile kokį darbininkišką laikraštį. Rašyk šiandien į "Vilnios" Administraciją ir reikalauk vieno numerį del pamatymo. Prenumeratos kaina: Amerikoj metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Užrubežij ir Chicagoj metams \$3.50; pusei metų \$1.75. "VILNIS" 2513 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

JEIGU JUM RŪPI APYSAKOS IR EILES, JEIGU JŲS INTERESUOJATĖS BELETRISTIKA, PASINAUDOKITE PROGA IR ISSIRASYKITE UZ VIENĄ TIK DOLERĮ ATŽALAS Tai mūsų jaunųjų rašytojų darbo pavyzdžiai. TIK VIENAS DOLERIS! Seniau buvo du ir pusė dol. LAISVĖ 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Ar jau turi knyga Ižanga I Politinę Ekonomiją? Išigykite pūdik knygą Ižanga I Politinę Ekonomiją Kiekvienas, kuris tik nori stoti eilėse klasiniai susipartusių darbininkų, ir nori pažinti aiškioje šviesoje savo klesos reikalus,— būtina privalo perskaityti šią svarbią BOGDANOVO knygą IŽANGA I POLITINĘ EKONOMIJĄ Šią knygą neužtenka tik perskaityti sykį ir jau viskas. Ją reikia skaityti ir studijuoti kelis sykius; ją turi studijuoti ne tik pavieniai, bet ir įvairiose lavinimosi susirinkimuose. Joje yra išaiškinta tie dalykai, su kuriais mus reikia kasdien susidurti ir diskutuoti juos. Knyga gražaus formato, puikinis audeklo apdaras. KAINA \$1.50. Drūtais popieriniais apdarais Kaina \$1.00. Užsisakant adresuokite: "LAISVĖ" 46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, N. Y.

BROCKTOI STŪVI Masi BROCKT liepos šiauč kė masinį gatvės ant Nors vieta bet negalini kia ir toki kur tik zen tai miesto dzia streiki 1 val. po p eiti ysis k ta, Susiml ir laukę pr by. Pirmini Ai E. E. Ho auilio karo rias, atvaži: Kada jis pi kareivio ru manė, kad ne darbo k kapitalo. Tačiauš Jis aiškiai i delei kokių tas parulin roją J. J. "Black Jaci has"). Kada išmėmė "už ja" Francij antry krau Juodasis J 200 verstų 18 valandy Paryžiaus Taip, mes t riavome, b darbininka kad neturi uždrusta; rinkimus l parankiau. Jis ragis spirti lauk dus, Gomp ij. Holme rutos Far kovencijo. Dėsiąs v suorganizav lio valstieci partija. Ji ras, tačiau pas pasauli ka, atrodo Antras l pasaulio k dentas Ne lrgi gerai gai kalbėj vienas Chi vės profes Tie du e jos viršini apstojto nori surin aprengti j formomis ti pikietu busią areč sią didžia merikoj onierius. Jie sak kad šalies dzia strei mas turin panaikint talistams draudžiar sargybos laikyti M patis bu kais ir k Kit 27 d. l jo masin Eagle (. vo prake tingų už nalą dai 28 d. l periai" loj pačiu asmenų ljos svar Perieit policistą bar dak kad neb riai nu lymo... Kaz.

BROCKTONO ŠIAUCIŲ DALIS STOVĖ KOVOS LAUKE.

Masinis Mitingas

BROCKTON, MASS. — 29 liepos šiaučiai streikieriai laikė masinį mitingą sale N. Cary gatvės ant privatinės žemės.

1 val. po pietų žmonės pradėjo eiti į masinį mitingą į nurodytą vietą. Susirinkimo skaitlinga minia ir laukė prasidėsiančių prakalbų.

Tėciaus klaidingai manyta. Jis aiškiai ir suprantamai įrodė, delei kokių prievaičių kilo perėjus pasaulinį karą.

Jis ragino stovėti unijoje ir spirti lauk iš jų reakcinius vadus, Comperas irgi gavo į kairę.

Dešias visas pastangas, kad suorganizavus visus Minneapolo valstiečių-farmerius į tą partiją.

Tie du ex-kareivių organizacijos viršininkai kelioms dienoms apėjo Brocktone. Jie du čia nori surinkti kiek ex-kareivių, aprenkti juos kareiviškoms unifornoms ir su streikieriais eiti pikietuoti dirbtuves.

Jie sako. "Jeigu mes žinome, kad šalies konstitucija nedraudžia streikuoti ir pikietuoti, tai mes turime tą jų uždraudimą panaikinti."

Kiti Streiko Įvykiai

27 d. liepos streikieriai turėjo masinį mitingą, kuris buvo Eagle (Arelio) svetainėje. Buvo prakalbos ir koncertas; mitingas uždaran visi Internacionala dainavo.

28 d. liepos "lasteriai" ir "veperiai" laikė savo susirinkimą po pačio svet. Apie 3 simtai asmenų buvo, kurie savo reikalavimus svarstė.

ki kazokas lazda galvą sudaužė, priteisė tris mėnesius kalėjimo. Tai tokia kapitalistinė teisybė.

Panedėlyj, apie 4 v. po pietų, Vine' gatvėj, F. Čeraškams išėjus streikierius susirinkimam, tapo namai apvogti.

Kursėjų Studentas.

IŠ SILKŲ AUDEJŲ UNIJOS

Silko Darbininkų Agitacijos Mėnuo.

PATERSON, N. J. — Pirmą rugpjūtio prasidės agitacijos mėnuo ir baigsis su 30 diena to paties mėnesio.

Patersono yra šilkinių šapų apie 800. Arti 100 šapų turi įvairių darbininkai ant 3—4 staklių.

Patersono yra šilkinių šapų apie 800. Arti 100 šapų turi įvairių darbininkai ant 3—4 staklių.

26 d. liepos, laikytame nepaprastame susirinkime plataus silko audėjų liko patalpytas pirmesnis nutarimas, kad unijon įstojimas būtų visiem tik vienas doleris per rugpjūtio mėnesį.

Dauguma audėjų dirba neuni-jinėse dirbtuvėse. Jūsų darbas visai neuztikrintas. Bile valandą galit netekti darbo, o vėliaus visuomet stengiatės įieškot, kad tik gavus unijinė dirbtuvė dirba.

Jeigu jūs jaučiatės darbininkais, tai nėra kito išėjimo, kaip tik stot į unija. Jus šita kovos įrankį privalot laikyti visuomet.

29 d. liepos laikyta bendras susirinkimas visų audėjų. Iš pat pradžios buvo galima jaust sunki atmosfera.

Antras svarbus klausimas svarstytas, tai ar kviet W. Z. Fosterj, kad išaiskintų D.U.S. L planus.

Pereito ketvergo naktį vieną policista smarkiai primušė; dabar daktarai jį egzaminuoja, kad nebūt jam suversti vidurių nuo didelio kojomis sparimo.

Bet dabar pasirodė visoj švietsoj, kad jie eina atbulai, prieš darbininkų reikalus ir galutiną klesą kovos tiksą.

KIRVIŲ UŽMUŠĖ VYRA, ATRADEŠ PAS SAVO PAČIĄ

SPRINGFIELD, ILL. — 25 d. liepos, Charles Capulus, 43 metų amžiaus mainjers, kirviu perkirto galvą 60 metų seniui, Charles Pochus'ui, kurį jis atrado pas savo pačią.

"Jis atėjo pas mus vakar anksti ryte ir išbuvo iki pietų. Po pietų aš pradėjau dalį laiko ant kiemo.

"Jis atėjo pas mus vakar anksti ryte ir išbuvo iki pietų. Po pietų aš pradėjau dalį laiko ant kiemo.

TEISYBĖS MYLETOJU DRAUGYSTĖS VYRU IR DUKTERU, MOLINE, ILL.

Valdyba 1922 metais. Pirmininkas I. Zabukas, 334 — 6th Ave. Moline, Ill.

A. P. L. A. REIKALAI

"Laisvės" No. 165 tilpo 2 kp. "Keletas žodžių Kuopom ir Narjam", kur 2 kuopa pataria ant ru sykiu balsuot la punktą, kur kalbama apie mokėjimą dukliu pagal metus.

Apie pora savačių atgal, tulas Greva iš Pittsburgo rašė šmoky-kujagalvių organe, kad APLA. Draugijos Centras suivedas iš raudonųjų ir bolševiki galutinai privedė prie bankruto.

Atsiųsk tik \$1.60, o gausi užtikrintai selykiu ir apyčių padarymū 15 gerųjų geriausio naminio alaus.

Draugysčių Adresai, Kurios Turį "Laisvę" už Organą

AUGSCIAUSIOS PRIEGLAUDOS LIETUVIŲ AMERIKOJE Centro Valdybos Antrašai, 1923 m. Pirmininkas Frank Rodgers, 742 Boquet St., McKees Rocks, Pa.

Pirmininkas Frank Rodgers, 742 Boquet St., McKees Rocks, Pa. Vice-Pirm. J. A. Rukas, 1839 Fayette St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Pirmininkas J. Blazaitis, 2322 Fifth Ave., Pittsburgh, Pa. Sekretorius J. Gatavėnas, 109 Cress St., Carnegie, Pa.

LIETUVIŲ BROLIŲ IR SESERŲ DRAUGYSTĖ, RACINE, WIS.

1923 metų Valdybos Antrašai. Pirmininkas, A. Garbanauskas, 1133 N. Wisconsin St.

Pirm. P. Gageb. — T. Galisaukas, 1420 Marquette St. Iždininkas, A. Tankunas, 1004 Lockwood Ave.

LIETUVIŲ SUNU IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1923 M.

Pirm. J. P. Kuzborskis, 160 Lawrence St. Vice pirm. V. Raulinaitis, 160 Lawrence St.

LIET. PAS. DRAGYSTĖ LAISVĖ JASTON, PA.

Pirm. P. Klova, 113 So. 13th st. Pagleb. S. Kalaitis, 176 Northampton st.

LIETUVIŲ SUNU IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖS VYRU IR DUKTERU, MOLINE, ILL.

Valdyba 1922 metais. Pirmininkas I. Zabukas, 334 — 6th Ave. Moline, Ill.

LIETUVIŲ SUNU IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ELIZABETH, N. J.

Valdybos Antrašai: Pirmininkas J. Usonas, 234 Second St.

LIETUVIŲ SUNU IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ELIZABETH, N. J.

Valdybos Adresai: Pirmininkas V. Alecnas, 23 South 10th St.

LIETUVIŲ SUNU IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ELIZABETH, N. J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa. LIETUVIŲ DAKTARAS (gydy visokos ligos) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).

ATSIŪSK TIK \$1.60. Atsiųsk tik \$1.60, o gausi užtikrintai selykiu ir apyčių padarymū 15 gerųjų geriausio naminio alaus.

Dr. ZINS

110 EAST 16th ST. TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 val. popiet.

P. D. Box 533; McKees Rocks, Pa. K. Levine, 242 Penn Ave. Extension Turtle Creek, Pa.

1048 Broad St., O. Pitclingienė, 43 Morris St. Susirinkimai atsibuna kiekvieną trečią nedėdienį, Red Men's Hall, 5 American Row, Hartford, Conn. Pradžia 1 val. po pietų.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug priteamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

Raffles

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nesvarios baltos pleiskanų lupynės sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

DAUGELIUI TAS BUS SVARBU

As atėjau pas Dr. Wentworth visai be vilties, kadangi aš jau buvau gydytas per chiropraktikus, osteopatikus, gamtistus ir senusius medicinos daktarus ir nei vienas nepagalbėjo man.

Dr. Wentworth išauškiną man taip gerai savo gydymo būdus ir aš nutariau dar sykį bandyti gydytis.

Wentworth Health Institute

216 E. 122 St., New York City. Telephone 8017 Harlem.

Jeigu Jus Kenčiate

Nuo bile jokio kraujo sugėdimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų nesveikumo, inkstų arba pusių nesmagumų, Reumatizmo, tai visuomet kreipkitės pas mane.

ANDREW EGAN, M. D.

168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., NEW YORK.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

Inkstų, Pusių, Prostatės ir t.t.) SPECIALISTAS, TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS

Dr. ZINS

110 EAST 16th ST. TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 val. popiet.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jūs norit padaryti lengvesnį ir geresnį praktyvenimą, tai mokinkitės automobiliaus amatų gerą lietuvišką mokyklę, kurio vadovystė instruktorių ekspertų galitė per kelias savaites išmokti gerai važinėti ir patalpyti visokių sistemų automobilius, trokus, taipgi ir Ford.

MES GARANTUOJAM

Taipgi supjieskom kiekvienam mokiniui vietą, nes mes surišti su employment ofisu ir turim laisvius.

Automobile School

726 LEXINGTON AVE. arti 69th St. NEW YORK, N. Y.

20 amžiaus išradimas.

Antanas Valiukevičius, lietuvis aptiekoris, išrado Galingą Mostis, kuri padengia visus skausmus ir gelimus, vis tiek, kokie būtų tie skausmai ir kaip žmogus begalėtų ar oeskau.

GALINGA MOSTIS

Reumatizmo, NEURALGIJOS, STRENU SKAUDEJIMO Nuo nikstelijimo, sparnų išsiukimo, raumenų skaudėjimo, sąnarių skausmo, strėnų gelimo, kaklo sustingimo, krūtines slogų; taip pat nuo kosulio ir šalčio; nuo skausmų ir uždegimo, pėdasnių iš prievaišius baltu cianogeno traukimo; drėgnumo ir Li Sigek 60c. už dešimt šiuo adresu: WALLACE'S LABORATORY 15 Intervale St., Brockton, Mass.

J. BRETTSCHEIDER'S APTEIKA

Tai seniai lietuviams žinoma APTEIKA kur receptai išpildomi atvėdžiai ir patyrusių aptiekorių. GERIAUSIS PATARNAVIMA 400 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3303 So. Morgan Street CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard 2169

J. GARSVA

231 Bedford Ave. 264 Front St. Brooklyn, N.Y. C. Brooklyn, N. Y.

GRABORIUS-UNDERTAKER

LABIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuoją ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Parsamdau Automobilius ir Karietas Vaseiljomis, Krikštynomis ir šilap pasivažinėjimams. 231 Bedford Ave. 264 Front St. Brooklyn, N.Y. C. Brooklyn, N. Y.

CAFÉ AND BUFFET LUNCH

UZLAIKAU PUKIAUSI VIESBUTI! PAGAMINAME Gardžiausius Valgius ir Įvairius Užkandžius Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UŽEITI. CHRISTIAN LUTZ 418 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Domei ADP Kuopų Organizatorių Brooklynė.

Atsibuvusioj mieste konvencijoje tapo nutarta, kad būtų sudaryta sekcijų komitetai iš kuopų organizatorių ir atstovų nuo kiekvieno 50 narių arba didesnės to skaičiaus dalies. Tą tarimą užgyrė distrikto konvencija. Dabar reikalinga pradėti organizuoti sekcijų komitetus.

Kuopos raginamos išrinkti delegatus į sekcijos komitetus. Kuopas, turinčias mažiau kaip 50 narių, atstovauja kuopos organizatoriai. Kuopos, turinčios nuo 50 iki 75 narių, renka vieną delegatą daugiau; kuopos, turinčios narių nuo 76 iki 125, renka du delegatus daugiau ir t. t.

Visi delegatai nuo Brooklyn kuopų susirinkus sutverti Brooklyn Sekcijos Komitetas pėnyčios vakare, 3 d. rugpjūčio, po No. 208 East 12th St., New Yorke.

Kurios kuopos negali atlaikyti susirinkimo iki tos dienos, tai kuopų organizatoriai turi atsilankyti į delegatų susirinkimą. O kuopos pildomas komitetas susirinkęs gali paskirti laikinai delegatus nuo kuopos, kiek kuopa gali pasiųsti delegatų.

Komitetas.

Ispūdžiai iš LMPS I Rajono Konferencijos.

29 d. liepos įvyko LMPS. I Rajono konferencija, Yonkers, N. Y. Konferencija atidare I Rajono sekr. d. M. Gričionienė, 11:30 val. ryte. Mandatų paskyrimui paslyrė d. d. J. Bondžinskaitė ir H. N. Jeskevičiūtė. Mandatų komisija raportavo, kad delegatų pribuvo 12 nuo 5 kuopų (o Rajone randasi 12 kuopų).

Pereita prie LMPS. I Rajono tybos raportų. Organizatorių aukštėn visi nepribuvo, išskyrus, nei raportu launtė.

Prakalbų rengimo komisijos navė d. T. Vasikonitė raportavo, kad darba visai nepradėjo. Prasidėjo raportai iš LMPS. I Rajono kuopų veikimo. Visų kuopų delegatės nusiskundė, kad nėra išsilankio į kuopų susirinkimus. "Darbininkų Bala" visai neplatina. Kaip kurios kuopos visai silpnos. Tad nutarta, kad LMPS. I Rajono valdyba turi parvažiuoti per LMPS. I visą kuopas. Nutarta, kad Rajono valdyba parūpinti tinkamas drauges ar draugus ir pasiųsti į kuopų susirinkimus su agitacija; kad būtų aiškinama draugams bėgami darbininkų klausimai.

Skaitytas laiškas nuo ALDL. D. H. Apskr. sekretoriaus, kuris kviečia prisidėti prie bendro veikimo su ALDL.

Buvo plačiai apkalbama apie drutinimą LMPS. organizacijos.

Konferencija uždare 2:30 val. po pietų. Yonkers LMPS. draugės pagamino delegatėms pietus. Prisirinko į sveatinę nemunas burelis draugių ir draugu. Buvo ir programa, susidedanti iš prakalbu, dainų ir deklamacijų. Goriausiai atsižymėjo savo gabumais maži vaikūčiai. Jie savo skambančiais balsais energiška deklamavo. Žavėte žavėjo klausytojus. Yra labai malonu matyti, kuomet tėvai savo mažus vaikūčius lėvina darbininkiškoj dvasioj. Tai yra pavyzdys kitų vaikū tėvams.

Siršė.

Šimtai Matė Plėšikus Apvagių Krautuvė.

Utarinke po pietų keturi plėšikai, apsiginklavę revolveriais, įmūsė brangumynų krautuvės langą ant 2168—3rd Ave, New Yorke, pasgriebę visokių brangių daiktų, vertės \$15,000 ir pabėgo automobiliu.

Šimtai praciųjų matė, kaip plėšikai darbuos. Du plėšikai atstato revolverius laikė mi-

nia žmonių toliau nuo krautuvės; o kiti du plėšikai išmūsė langą ir ėmė turta. Visai nesiskubindami du vyrai rinko langę brangiausius daiktus, bet kuomet jie nešė daiktus į automobilį, tai skubino; net išmėtė visokių daiktų ant šalvygatvio. Susėdę į automobilį leidosi bėgti visu smarkumu. Keli automobiliai juos vijosi, bet plėšikų automobiliai kur kas greičiau bėgo ir juos paliko.

Krautuvės savininkas Rothenberg ir jo parduvejas Tillie pribėgo prie lango, kuomet išgirdo stiklų suskambėjimą. Bet vienas plėšikų pagrasino juos nušauti. Rothenberg greitai bėgo prie telefono pranešti policijai.

Kuomet policija atbėgo prie krautuvės, plėšikų jau nebebuvo nei dvasios. Prie krautuvės stovinčių žmonių policija klausinėjo apie plėšikų išvaizdą ir automobilių leidimo (license) numerį.

Plėšikai "grazūs" ir gražiai apirengę. Mergina Stein, kuri rinko išmėtytus daiktus nuo šalvygatvio, buvo viena iš šalčiausių liudininkų. Ji policijai pareiškė, jog jai stebėtina, kad tokie "grazūs" vyrai ir taip gražiai apsirengę gali būti plėšikai.

Vė! Užpuolė "Aidoblistų" Unijos Ofisa.

Pereitaj subatoj mušeikos, vedami prielaukose bosu T. Dunn, užpuolė I.W.W. unijos raštine ant 316 River gatvės, Hobokene; sumušė vieną unijos narį ir nutraukė iškabintą raudoną vėliavą. Utarinke vėl 20 mušeikų užpuolė unijos raštine, vėl nutraukė vėliavą ir labai sumušė da unijos narius. Vienas labai supjaustytas apie akį.

Mušeika Liūdija prieš Uniją

Sako, Unija Ji "Papirkus" Nušūdyti Fabrikantų.

Herman Gabbe, fabrikantas kailinių išdirbystės, deda pastatą, kad inkriminuoti Fur Workers Unija. Gegužės mėnesį mušeika ji sumušė ant 6th Ave.; norėjęs ji nudurti peiliu, bet tik įdurs į karkla.

Tasai mušeika yra Pestro Gini, kuris dabar sėdi kalėjime. Jo rekordai parodo, kad jis yra mušeika-kriminalistas. Dabar jis neva "prisipažįsta", kad unija ji "papirkusi" nušūdyti fabrikantą Gabbe, prieš kurį buvo vedamas streikas. Bet jis iki šiol negalėjo įvardyti nei vieno unijos viršininko, kuris jį būtų papirkęs.

Gini taipgi pasakojęs, kad su juo sykiu dalyvavo užpuolime ant Gabbe ir tūli Boyle ir Thomas Filasco. Todel New Yorko pavieto "grand jury" teismas, kuriame ta byla tyrinėjama, išdavė apkaltinimus prieš Boyle ir Filasco. Juos suareštavo detektivas ir atvedė į distrikto prokuroro ofisą, kur juos klausinėjo teisėjas J. F. McIntyre. Jie tvirtino, kad jie yra nekalti. O Gini sako, kad kuomet jis puolėsi nudurti fabrikantą Gabbe, tai, girdi, Boyle užpuolė to fabrikantą sergą, detektivą Pinkerton, o Filasco buvo kaip persergetojas ir stovėjo kitoj pusėj gatvės.

Boyle ir Filasco tapo užtikyti po \$5,000 kaucija kiekvienas. Abu, Boyle ir Filasco, taipgi turi kriminališkus rekordus. Pasak policijos, Boyle išsėdėjo metus ir tris mėnesius Sing Sing kalėjime už vagystę; Filasco išsėdėjęs kalėjime du metus už vagystę ir užpuolimą.

Teismas vis tik paklausė mušeikos Gini papasakojimų prieš unijos vadus ir pašaukė kelis unijos vadus del išklausinėjimo.

Troktas Užmušė Vaiką.

Ant First Ave., tarp 51 ir 52 gatvių, 16 metų amžiaus vaikas H. Kapplar vijosi troką. Kuomet pasivijo ir lipo į jį jis iškritė iš troko ir mirė nuo sustrenkimo.

Atsižymėjęs Veteranas Pateko Kalėjimui už Vagystę.

Pasaulinio karo veteranas J. Geoghan, penkis kartus pagerbtas už atsižymėjimą kariavime ir turintis medalius, pateko į kalėjimą ant 90 dienų už vagystę. Jis prisipažino, kad pavogė \$83.36 iš Edison kompanijos, Brooklynė, kur jis dirbo kaip ofiso darbininkas. Sakė, kad jis tuos pinigus vogęs todėl, kad pagelbėjus savo sergančiam tėviui.

Barberių Demonstratyvis Protestas.

Jersey miestas nori išleisti patvarkymą, kad nedėliomis būtų uždarytos barberės ir kad už leidimus būtų mokama. Apie trys šimtai barberių susirinko į miesto salę, kad užprotestuotų prieš tokį patvarkymą. Visi jie vienu balsu kalbėjo į miesto viršininkus. Majoras F. Hague pareiškė, kad jis su jais nesikalbės, jeigu barberiai visi kalbės įvairiomis kalbomis, o ne vienas kuris žmogus iš jų tarpo. Buvo toj "demonstracijoj" ir moterų, plaukų rėdytojų. Jos manė, kad jų "beauty shops" taipgi bus paliesta, bet, sužinojusi, kad tas patvarkymas jų nepaliesia, linksmi aplėdo demonstrantus barbarius.

Per Klaidą Prarijo Nuody.

C. Singerhett, 19 metų mergina, sakosi, kad ji per klaidą parijusi nuody. Bet manoma, kad pasveiks.

Pardavė Brooklynio Crescent Teatrą.

Lee ir J. J. Shubert pardavė Crescent teatrą, kuris randasi ant Flatbush Avenue Extension, Brooklynė. Namas bus pertaisytas del biznio įtaigų.

PRANESIMAI IŠ KITUR

ROCKFORD, ILL. — LMPS. 5 k. mėnesinis susirinkimas įvyko utarinke, 7 d. rugpjūčio (August), 1923. Atsivė susirinkėj, prie Island Ave. Pradėjo 7:30 val. vakare. Brangūs draugai! Malonėkie visos į paskirtą laiką susirinkti, nes turime svarbių reikalų apsvaistyti: yra prisistojus blankos iš Centro del nominavimo Pildomojo Komiteto. Taipgi mes kviečiame ir kitas moterų ateiti ir likti kuopos narėmis ir sykiu darbuotis darbininkiškoj dirvoj.

Sekr. D. L. Dijkienė.

PHILADELPHIA, PA. — ADPLS. 12 k. susirinkimas įvyks nedėlioj, 5 d. rugpjūčio (August), 9:30 val. ryte. Liaudies Name, 259 No. 6th St. Visi nariai privalo dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi turime išrinkti delegatus į III Distr. sąvažiavimą.

ADPLS. 12 k. Organizatorių.

Pranešimas LMPS. 9 Rajono. MILWAUKEE, WIS. — Draugai! ir draugės, nedėlioje 5 rugpjūčio (August), 1923, yra rengiamas piknikas Polish Sharpshooters Parke ant College Ave. Pradėsi 1 val. po pietų. Todel kviečiame visus progresyves organizacijas ir kuopas dalyvauti šiame piknike, nes pelnas eis del vietiniskų reikalų, bet mūsų visų reikalų. Įzanga 15c.

Kviečia Komitetas. Pastaba — Važiuojant reikia imti Chicago and Milwaukee North Shore lokalinį karą, kuris eina sekanciomis valandomis po pietų: 1:05, 3:05 ir t. t., kas dvi valandas iš Milwaukee. Kenosieliams ir racioneliams tikėtose perleiki pirkti į Milwaukee, bet ligi narko.

PARDAVIMAI

EKSTRA PARSIDUODA

MASPETHE — puikioj dalyje, 2 šeimynų medinis namas, su ekstra lotu ir 3 kari garadžiumi, žemės plotas 50x100, 11 kambarių, 2 maudynės. Karšto vandens centralis šildymas, elektra, gasas, skiepas cementotas. Randos duoda \$85,00 mėnesiui. Kaina \$8,500. Inesti \$4,000.

A. J. VALANTIEJUS
4 Lexington Ave., Maspeth, N. Y.

ANT PARDAVIMO

Turiu daug visokių namų, murinų, cementinių ir medinių, naujų ir senų, didelių ir mažų, pigių ir brangių. Visuose kraštuose: Brooklyn, New York, Maspeth ir East New York, Ridgewood, Jamaica, Richmond Hill ir Kitur. Taipgi turiu ant pardavimo visokių farmų ir lotų. Mūsų dalykių pirkikai ir pardavikai, atleikite pas mane.

PAUL J. KYRIUS
REAL ESTATE BROKER
138 Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 6926.

Parsiduoda labai gerai įtaisyta grosernė ir delikatesos krautuvė. Vieta apgyventa daugiausia lietuvių ir biznis išdirbtas per daugelį metų. Kas nusipirks—nėsigalės. Priežastis pardavimo—savininkas išvažiuoja Lietuvon. Prie krautuvės yra ir kambariai gyvenimui. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu:
4 Hope Street, Brooklyn, N. Y. (178-189)

Parsiduoda pušė restoranto. Biznis labai gerai išdirbtas. Priežastis pardavimo—savininkas serga, nėra kam dirbti.
799 Grand St., Brooklyn, N. Y. (178-183)

Parsiduoda puikiasias kampsinis salionas su visu namu ant kampo Wythe ir Metropolitan Ave. Kaina \$19,000. Metinės randos neša \$3,000.
J. Klashus
Clinton Park, Maspeth
Tel. Juniper 8059 (179-184)

PASIRANDAVOJA FURNISHED ROOMS puikioj vietoj ir puikiai įtaisyti. Kreipkitės pas savininką P. S. Sinaš, Dekalb Hotel, 352 Onderdonk Ave., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. (181-186)

Parsiduoda kėndžių storas ir grosernis. Biznis išdirbtas ir gerą vietoj. Prie storo yra 3 kambariai gyvenimui. Randa pigi. Yra "lisas" ant 3 metų. Pardavimo priežastis—savininkas turi kita biznį. Savininkas galima matyti vakarais nuo 6 val. po No. 57 So. 5th St., Brooklyn, N. J. 1. Pikėniskais. (183-185)

Parsiduoda arba pasirandavoja krautuvė šapa. Lengvos išlygos ir gera proga daryti biznį.

Parsiduoda du salionai, vieta gera ir biznis išdirbtas. Vienas randasi Ridgewode, kitas East New Yorke. Parsiduoda 3 seimynų murinis namas su 17 kambarių East New Yorke. Kaina \$10,600. Taipgi turime ir daugiau namų pardavimui arba mainymui ant kitokių biznių.
I. G. Gribas
222 Liberty Ave., arti nuo Atlantic Ave. stoties, Brooklyn, N. Y. Tel. Glenmore 3047 (183-188)

REIKALINGA
Reikalingas darbininkas — bučeris. Turi būt patyręs prie bučerio darbo. Atsišaukite tuojau.
V. Skodis
431 Lorimer St., Kampas Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (182-185)

DR. J. T. VITKUS
Lietuvius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1286 Norwood Rd., Cleveland, O.

NAUJA LIETUVISKA VALGYKLA LORIMER RESTAURANT
417 LORIMER ST. Brooklyn, N. Y. "Laisvės" Name

Gaminame Lietuviskus ir amerikonus valgius. Geras maistas ir mandegus patarnavimas. Kviečiame visus atsilankyti.
A. VELICKA ir J. SUTKUS
Savininkai.

Brooklyn LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ISTAIGA.
Salės del Bilių, Koncertų, Baudytų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. t. Pulkos teičius su naujaisiais įtaisymais. Keturiuos bilių alėja.
KAINOS PRIEINAMOS.
949-959 Willoughby Av.,
Tel. 8842 Stagg.

Telephone Main 9759.
LIETUVIŠ FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numaluoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraivius ir sudaro su amerikonuskiais. Darba atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

VIŠTŲ MARKETAS

Mes visomet Turime šviežių ir Skanių Vištų, žeminaisomis Kalhomis.
Teisinga Voga

Mes jums išvalinsim vištą. Jūs bus malonu pirkti pas mus. Pirkite jaunus vištą subatonių ir nedėliomis.
Sanitariška — švarios — šviežios — Pigios.
LITHUANIAN-AMERICAN POULTRY MARKET
420 Keap Street, near Grand St., BROOKLYN, N. Y.
New York — 248 Bowersy.

DR. C. K. CHERRYS
LIETUVIŠ DENTISTAS
2201 W. 22nd St. So. Leavitt St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 6222.
Valandos: nuo 2 iki 8 P. M. Subatomis nuo 10 A. M. iki 5 P. M. Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIŠKA AKUSERKA

Marijona Tamkienė
Prie palaty ant pareikalavimo dienų ir naktį, taipgi ir nedėliomis. Darba atlieka atskančiai už priemamą kainą.
30 STAGG STREET
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Stagg 6731

TELEPHONE: STAGG 8832

A. Dobrovolskis ir A. Radzevičius

GRABORIAI-UNDERTAKERS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ.
456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

BE GERŲ DANTŲ

Jūs negalite sukramtyti gerai maisto. Sveikatos gerumas priklauso nuo jūsų dantų.
Dr. Jacob Hollander ir Dr. Henry Braunstein
DANTŲ SPECIALISTAI
576 Grand St., Brooklyn
Įėjimas iš Lorimer St. Specialistai dantų taisymo ir naujų sudėjime. Darba garantuotas. Išegaminavimas veltui. Zemiausios kainos ir lengvi išmokėjimai.
Telephone Stagg 1099.

The Morrell Street BATHS

Puikiausios Rusiškos, Rumuniškos ir Turkiškos MAUDYNĖS
Taipgi yra įtaisytos puikios ir didelės vonios ir lašai ATVIROS DIENŲ IR NAKTĮ
29-31 Morrell Street
Netoli Flushing Ave. BROOKLYN, N. Y.
Utarininkais vien tik del moterų.
Naujas savininkas M. Teitelbaum.

OSVALDAS KIBURIS
Užlaiko Puikiasias UZEIGA
gamina geriausius netandžius, todėl kiekvienam lietuviniui yra patogi vieta užėjimui. Atsišaukėjimai East New York, nekoment neuimirkite atsilankyti pas
OSVALDĄ KIBURĮ
858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

JEI NORI TURETI SAVO GERĄ PAVEIKSLĄ TAI ATEIK PAS MANE NUSIFOTOGRAFUOTI
RAPOLAS KRUCAS FOTOGRAFAS
499 GRAND STREET, KAMPAS UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS!

Apsvarstykite ir suskaitykite, kiek per metus laiko išmokai randu kitiems namų savininkams! Ar negali pats gauti mada, kaip ir kiti? Išigyk savastį! Pirk namą tuojau! Su mažu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per save laikui bėgant išsimokės. Ateik pas mus, o gausi patarimų, kaip tą galima padaryti. Parduodame namus, kaip Brooklyn, taip ir aplinkinių vietėn nuo \$7,000 iki \$50,000 ant geriausių išlygų.

Parduodame LAIVAKORTES LIETUVA IR IS LIETUVOS. Siunčiame pinigų pagal dienos kursą. Padarome dokumentus ir dovierniams palūdiėjimu notaro. Apraudimas—insurance nuo ugnies gyvysties ir taip toliau. Ofiso valandos: nuo 9 ryte iki 9 val. vakare dirbamomis dienomis. Nedėliomis iki 3 po pietų. Kreipkitės ypatingai ar per laiškus pas
Charles Larkey, John Jurevičius ir M. Kazlauskas
470 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA)
Kepa geriausią duoną iš čystų ruginųjų miltų.
Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiame ir į kitus miestus.
Savininkai
W. Masulevičius ir A. Shrupski
209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2876.

DR. A. PETRIKA LIETUVIŠ DENTISTAS

229 Bedford Ave. Kamp. No. 4th St. BROOKLYN, N. Y.
Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po piet iki 8 val. ryto.
Telephone: Greenpoint 2881.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Perkame ir parduodame namus ir antrrankius rakandus. Priklausia apvaisime viskiau des ir sofas taip, kad iš jų pasidaro naujos. Napalūsuojame ir nuvalinome visokius rakandus. Reikalui esant visomet brėkime kites.
FRANK GIVIS
540 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Tarpe Lorimer ir Union Av.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turin 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes om par daves už kelis milijonus vertės. Gabausia lietuvis agentas Brooklynė, esu išlaikęs 8 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau turta.
Kas pas mus atstato, gausia tai, ko nori: pirtis, budavoti arba pakaboti. Visus aprūpinam su visku. Turim ant pardavimo keturiuosius ofisus ir apie 5 tūkstančius namų Brooklynė, Bushwick Section, Greenpoint, Manhattan, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Jamaica, es., Halles, Queens, Floral Park.
Taipgi turime ant pardavimo visokių namų. Parduodam namus su žemėju inėsimu, imant nuo \$200,00. Randavimams pas mus, krautuvės, dirbtuvės, kambarius ir t. t.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS
OFISAI:
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 6731
499 Grand St., Cor Union Ave. Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 6731
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I., Telephone Jamaica 1111
486 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I., Tel. 7394 Jamaica
120-05 Liberty Ave. (120th St.) Richmond Hill, L. I.